

Täysistunto

Maanantai 19.12.2022 klo 9.59—21.58

4.1. Pääluokka 26 Sisäministeriön hallinnonala

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Esitellään sisäministeriön hallinnonala koskeva pääluokka 26. Pääluokan yleiskeskusteluun varataan tässä vaiheessa tunti ja 30 minuuttia. — Edustaja Vähämäki, esittelypuheenvuoro, olkaa hyvä.

Keskustelu

13.33 **Ville Vähämäki ps** (esittelypuheenvuoro): Kunnioitettu puhemies! Esittelen nyt hallintojaoston puheenjohtajana SM:n hallinnonalan osuuden budjettimietinnöstä, kohtuu teknisesti toki, mutta täällä on hallintojaoksen sekä hallintovaliokunnan jäseniä paikalla ja he voivat asioita sitten laajentaa.

Hallinnonalalle esitetään 906 miljoonaa enemmän kuin kuluvana vuonna. Kokonaisuudessaan hallinnonalalle myönnetään 2 490 miljoonaa, kun huomioidaan täydentävän esityksen lisäykset. Hallinnonalalla on näin ollen tehty huomattavia lisäyksiä muutaman edellisen vuoden aikana. Pääasialliset menopaineet lähivuosina ovat kuitenkin poliisitoiminnassa ja pelastustoiminnassa. Kiinteistökustannusten osalta ne olivat vuonna 21 130 miljoonaa, ja käynnissä on useita kiinteistöhankeita ja toimenpideohjelma kiinteistöjen ylläpitokulujen laskemiseksi muun muassa sähkönsäätämisen osalta. Ict-kustannukset olivat 139 miljoonaa vuonna 21 ja ensi vuodelle on 19 miljoonan nousupaine. Myös ict-toiminnoissa etsitään kevyempiä ja joustavampia ohjelmistoja ja malleja.

Tki-toiminnasta: Tki-toimintaa ja -hankkeita tehdään hallinnonalalla muun muassa ennaltaehkäisyyn liittyen sekä vauvutisiin liittyen. Samalla osallistutaan mahdollisuuksien mukaan myös muiden tahojen tki-hankkeisiin. Valiokunta pitää välttämättömänä ja hyvänä, että hyödynnetään myös EU:n yhteishankkeita.

Poliisitoimen toimintamenomomentin osalta esitetään 863 miljoonaa, joka on noin 57 miljoonaa enemmän kuin kuluvana vuonna. Tämä sisältää lisäyksiä siten, että aiemmin on päätetty 8 miljoonan lisäys poliisimiehiin, sitten toiminnan tason ylläpitämiseksi 9 miljoonaa, sekä 25 miljoonaa ict-hankkeisiin ja henkilövuositavoitteiden säilyttämiseen. Lisäksi täydentävässä esityksessä tuli valmiuteen 8,6 miljoonaa. Valiokunta toteaa, että tehdyt lisäykset kohentavat poliisin tilannetta vuonna 23, mutta ne eivät poista niukkuutta. Poliisihallituksen mukaan esityksestä puuttuu edelleen ict- ja toimitilamenoja, mutta esitys pohjautuu siihen, että vuonna 23 kaikki muu paitsi henkilöstökulut joustavat. Vuonna 23 on tavoite ylläpitää seitsemän ja puolittuhatta poliisia. Tänä vuonna tämä henkilötyövuosiennuste on 7 545 henkeä ja muuta henkilökuntaa on 2 418.

Budjetin kehittämisestä: Helmikuussa valmistuneen selvityksen mukaisesti esitettiin nelijaon nostamista vahvemmaksi poliisin toimintamenojen momentilla. Hiukan tähän suuntaan edettiin, mutta momentin päätösosaan muutosta ei tehty, koska saadun selvityksen mukaan tämä jäykistäisi liikaa poliisin johtamista.

Budjetin alikohta PTK 143/2022 vp

Suojelupoliisin toimintamenojen 45 miljoonaa sisältää 4,6 miljoonaa lisäystä, kuluvaan vuoteen siis. Tämä taso tulee aiheuttamaan haasteita.

Nato-jäsenyyteen liittyvät velvoitteet ja yhteistoiminta, teknisten kyvykkyyksien ylläpito sekä viivästynyt toimitilahanke aiheuttavat lisäkustannuksia.

Rajavartiolaitoksen toimintamenoihin esitetään noin 305 miljoonaa, joka on yli 30 miljoonaa enemmän kuin vuonna 22.

Investointimenon momentilla on 325 miljoonaa sisältäen kaksi valvontalentokonetta, itäaidan teknistä valvontaa, sen uusimista, sekä alusten ja ilma-alusten ylläpitokustannuksia.

Pelastustoimen toimintamenoihin esitetään 4,5 miljoonaa. Samalla luodaan selvyyden vuoksi uusi momentti Pelastusopiston toimintamenoille. Sinne ohjataan 18 miljoonaa.

Hätäkeskuslaitoksen toimintamenoihin esitetään 70,8 miljoonaa.

Pelastustoimeen täytyy tällä vuosikymmenellä saada 1 122 uutta pelastajaa. Uusia sopimuspalokuntalaisia täytyy saada 819 henkeä 2030 mennessä. Helsingin Pelastuskoulun tukeminen valtion budjetista vaatii lainsäädäntömuutoksen. Jotta pelastajapula saadaan hoidettua, niin voisi olla löydettävissä malli — ja totean, että tämä on oma henkilökohtainen malli, esitän sen tässä — jossa siis Helsinki maksaisi koulutuksen aluksi kokonaan vuosina 23—24 ja 25—26 puolet, ja vuodesta 27 eteenpäin valtio maksaisi koulutuksen kokonaan.

Maahanmuuttoon ja vastaanottokeskustoimintaan esitetään 65 miljoonaa.

Valiokunta tekee hallituksen esitykseen muutamia teknisiä muutoksia niiden momenttien osalta, jotka koskevat käsittelemättä olevia hallituksen esityksiä.

Lisäksi esitetään 200 000 valvontalentotoimintaan sekä poliisitoimen toimintamomentille 700 000 exit-toimintaan sekä tiedonhankintaan.

Aivan lopuksi totean, että SM:n hallinnonalan budjetointia täytyy tehdä pitkäjänteisesti yli vaalikausien myös tulevassa julkisen talouden suunnitelmassa.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia esittelystä. — Ministeri Mikkonen olkaa hyvä.

13.39 Sisäministeri Krista Mikkonen: Arvoisa puhemies! Ensinnäkin haluan kiittää valtiovarainvaliokuntaa pääluokkaan tehdyistä lisäyksistä poliisille exit-toiminnan kehittämiseen ja keskusrikospoliisin tiedonhankintaan.

Kuten valtiovarainvaliokunnan hallinto- ja turvallisuusjaoston puheenjohtaja, edustaja Vähämäki kertoi, sisäministeriön pääluokan määrärahoiksi esitetään yhteensä 2,49 miljardia, mikä on 906 miljoonaa euroa enemmän kuin vuoden 22 varsinaisessa talousarviossa. Merkittävin syy näihin tarpeellisiin lisäyksiin on voimakkaasti muuttunut turvallisuustilanne Euroopassa ja meneillään oleva Ukrainan sota.

Poliisitoiminnan kustannukset ovat nousseet, ja poliisitoiminnan taso on turvattava. Esitämme poliisille yhteensä 863 miljoonaa euroa, mikä on 57 miljoonaa enemmän kuin vuoden 22 varsinaisessa talousarviossa. Hallitus on lisännyt poliisien määrää, ja kuluvana vuonna on ylitetty hallitusohjelmaan kirjattu 7 500:n poliisin taso. Ensi vuoden talousarvioletus takaa, että poliisien määrä pysyy sovitulla tasolla. Julkisen talouden suunnitelman määrärahat eivät edelleenkään sellaisenaan riitä poliisin palvelutason säilyttämiseen, ja siksi poliisin määrärahoja joudutaan edelleen vuosittain lisäämään suhteessa kehyksiin. Ja kuten hallinto- ja turvallisuusjaoston puheenjohtaja totesi, poliisin riittävien resurssien takaaminen tulevaisuudessa vaatii pitkäjänteistä työtä myös tulevina vuosina. Poliisitoi-

Budjetin alikohta PTK 143/2022 vp

minnan tason ylläpitäminen edellyttää ict-suorituskyvyn ylläpitoa ja modernisointia, johon on esitetty lisärahaa vajaa kahdeksan miljoonaa euroa, millä uskomme modernisoinnin seuraavien askelien onnistuvan. Mutta poliisin haasteena ovat tulevana vuosina erityisesti voimakkaasti nousseet toimitila- ja ict-kustannukset, ja ict:n osalta pyritään jatkossa uudenaikaiseen ict-arkkitehtuuriin, jossa kevytrakenteisuus ja modulaarisuus ovat avainsanoja.

Poliisitoimintaa edistetään myös useilla lakimuutoksilla, joiden myötä syntyviin uusiin tehtäviin osoitetaan samanaikaisesti myös rahoitus. Näitä ovat esimerkiksi seksuaalirikoslainsäädännön kokonaisuudistus, lastensuojelun ja sosiaalipäivystyksen virka-avun maksuttomuuden kompensointi, lapsiin kohdistuvien rikosten kiireellinen käsittely, ajokorttilain uudistus, terroristisen verkkosisällön leviämisen estäminen, vaarallisten aineiden kuljetusta koskeva lakiuudistus sekä lähestymiskiellon tehostaminen. Näillä kaikilla edellä mainituilla esityksillä lisätään poliisin resursseja rikosten tutkintaan ja parannetaan erityisesti heikoimmassa asemassa olevien ihmisten oikeusturvaa. On äärimmäisen tärkeää, että silloin kun poliisille annetaan uusia tehtäviä, niiden myötä samanaikaisesti myös lisätään poliisien resursseja, jotta emme lisää sitä rahoitusvelkaa, mikä poliisitoimessa on.

Muuttunut turvallisuustilanne vaikuttaa myös suojelupoliisin toimintaan. 45 miljoonan euron lisäyksellä pystymme huomioimaan pysyvän resurssilisäyksen laittoman tiedustelun ja valtiollisen vaikuttamisen torjuntaan. Ict-infran turvallisuuden varmistaminen on tärkeää, ja tähän panostamme noin 5 miljoonalla eurolla.

Rajaturvallisuuden ja valmiuden kehittämistä jatketaan monilla eri tavoin. Esitämme Rajavartiolaitokselle 630 miljoonaa euroa, ja määrärahat kasvavat kuluvan vuoden varsinaiseen talousarvioon verrattuna 350 miljoonalla eurolla. Nämä lisäykset liittyvät kevään kehyspäätöksessä tehtyihin rajaturvallisuuden ja valmiuden resurssilisäyksiin sekä kasvaaviin toimitilakustannuksiin. Lisäksi esitämme 163 miljoonan euron lisäystä kahden uuden rajavalvontalentokoneen hankintaan. Tämä yhdessä aikaisemmin päätetyn kahden uuden ulkovartiolaivan hankinnan kanssa lisää Rajavartiolaitoksen suorituskykyä ja edellytyksiä vastata rajaturvallisuuden häiriötilanteisiin, laittomaan maahantuloon, vakaviin meripelastustehtäviin, merellisiin ympäristöonnettomuuksiin ja Suomen alueellisen koskemattomuuden loukkauksiin. Rajavartiolaitoksella on paljon suuria investointeja nyt tulevana vuosina, mutta on hyvä huomioida, että nämä investoinnit ovat sellaisia, joilla pärjätään sitten parin vuosikymmenen ajan. Se, että ne ovat nyt samanaikaisesti kasautuneet tähän, on johtanut siihen, että näitä rahoja on nyt erittäin paljon liikkeellä. [Puhemies koputtaa] Rajavartiolaitoksen suorituskykyä kehitetään myös maa- ja merirajan teknisen valvontajärjestelmän uudistamiseen. Ja todella uutena asiana on myös tämä itärajan este, ja sen ensimmäisen vaiheen toteutukseen esitetään 131 miljoonan rahoitusta.

Pelastustoimeen ja hätäkeskustoimintaan esitetään 101 miljoonaa euroa, missä myös on lisäystä edelliseen vuoteen, ja nyt jatkamme [Puhemies koputtaa] erityisesti varautumista pelastajakoulutettavien määrän lisäämiseen.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Ja nyt on mahdollisuus debattiin. Ne, jotka haluavat osallistua debattiin, nousee seisomaan ja painakaa V-painiketta. — Käynnistetään debatti. Edustaja Kiuru, Pauli, olkaa hyvä.

13.45 Pauli Kiuru kok (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Kiitos esittelystä molemmille. — Poliisin rahoituksesta tuli tässä useammastakin eri näkökulmasta tietoa,

Budjetin alikohta PTK 143/2022 vp

ja hyvä, että asia on huomioitu. Poliiseja tarvitaan todellakin lisää, ja nykyinen määrä ei riitä. Työn vaativuus ja tilanteet ovat kyllä muuttuneet Suomessa siihen malliin.

Pelkkä rahoitus ei poliisiasiaa kuitenkaan ratkaise. Tässä nyt ihan viimeisimmät tiedot, joista on kyllä ilmiötä nähty jo vähän aikaisemminkin, ovat, että kun Poliisiammattikorkeakoulussa koulutuspaikkoja on 400 kappaletta ja hakijoitakin on runsaasti, niin moni hakija ei kerta kaikkiaan pääse hakuprosessissa eteenpäin, koska valmiudet eivät riitä. Noin sata hakijaa tipahtaa jo pelkästään fyysisten kokeiden aikana, ja sitten psykologisissa ynnä muissa vaiheissa lisää, ja noin 250—300 voidaan ottaa sisään. Tämä vääjäämättä johtaa muutaman vuoden sisällä siihen, että vaikka rahaa olisi palkkaamiseen, [Puhemies koputtaa] koulutettuja poliiseja ei ole. [Puhemies: Kiitoksia!] Asia lienee tiedossa — mitä sille tehdään?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Piritta Rantanen, olkaa hyvä.

13.46 Piritta Rantanen sd (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Keskustelu on palannut elämämme perusasioihin: ihmisillä on huoli omasta ja läheistensä turvallisuudesta, energiasta ja ruuasta. Venäjän aloittama raakalaismainen sota Euroopassa on horjuttanut turvallisuuden tunnettamme monin eri tavoin.

Tällä budjetilla me halutaan panostaa muun muassa Ukrainasta paenneiden maahantulon ja vastaanottotoiminnan rahoittamiseen, ja meidän onkin erityisesti huolehdittava heidän kotoutumisestaan osaksi yhteiskuntaamme. Tällä hetkellä Ukrainan pakolaiset ovat maahanmuuttopoliisin vastuulla. Viime päivinä olemme kuitenkin saaneet lukea useita uutisia Migrin toiminnan epäonnistuneista tilanteista ja tapauksista. Viimeksi tänään on uutisoitu siitä, kuinka Migri saa Valtion tarkastusvirastolta kritiikkiä hitaista lupaprosesseista muun muassa sote-osaajien osalta, ja todetaan, että siellä on monenlaisia tulppia ja esteitä.

Jotta tämä yhteiskunta selviäisi sekä aiemmin tänään keskustelussa olleesta nuoriso- ja jengiväkivallasta että tulleista ukrainalaisista, [Puhemies koputtaa] niin onko meidän Migrin rahoitus tällä hetkellä sillä tasolla, että se selviää annetuista tehtävistä?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Junnila, olkaa hyvä.

13.47 Vilhelm Junnila ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Minäkin kiitän edustaja Vähämäkeä hyvästä esittelystä, ja panin myös ilokseni merkille, että olen samaa mieltä sisäministerin kanssa näistä, mitkä valtiovarainvaliokuntakin varasi omassa esityksessään, eli sekä poliisien rahoituksesta että rahoituksesta KRP:n tiedustelutoimintaan, tätä exit-toimintaa unohtamatta.

On myös joitakin asioita, joista olemme eri mieltä. Nimittäin tässä meidän kohtuullisen paksussa vastausenivaskassa kiinnittäisin huomiota tätä pääluokkaa koskeviin lausumaehdotuksiin 41, 42 ja 43. Niissä mainitaan, että kaikki suojeluperusteiset oleskeluluvat myönnettäisiin määräaikaaisesti niin, että lähtömaiden tilanteen rauhoituttua väliaikaista suojelua saavat palaisivat kotimaahansa, ja sitten seuraavaksi, että hallitus valmistelisi ulkomaalaislain kiristämistä siten, että laittomasti maassa oleskelu johtaisi [Puhemies koputtaa] tosiasiallisiin rangaistuksiin, maastapoistoon ja myöhemmin maahantulon estämiseen. Ministeri, onko mahdollista näitä toteuttaa?

Budjetin alikohta PTK 143/2022 vp

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Pirttilahti, olkaa hyvä.

13.48 **Arto Pirttilahti kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Sisäiseen turvallisuuteen ja rajaturvallisuuteen on satsattu viime aikoina runsaasti, ihan keskustan linjankin mukaisesti. Paljon työtä on edessä, mutta paljon sitä on tehtykin.

Poliisitoimessa on erinomainen asia, että sinne saadaan myös nämä meidän valiokunnan lisäykset, kun aamupäivälläkin keskusteltiin muun muassa jengi- ja nuorisorikollisuudesta.

Arvoisa puhemies! Lisäksi tässä pelastustoimen osuudessa on hyvin huomioitu, että me tarvitaan lisää koulutettavia pelastajia mutta tarvitaan myös sitten sopimuspalokuntalaisia vuoteen 2030 mennessä. Tuo on ehkä lievä luku, tuo 813, millä pitäisi sopimuspalokuntalaisia lisätä. Se on enemmän kuin heitä jää sitten eläkkeelle sieltä.

Hyvinvointialueet aloittavat nyt vuoden alussa toimintansa, ja onkin tosi tärkeää seurata, mitenkä hyvinvointialueet tähän pelastustoimeen mutta myös sopimuspalokuntalaisten rahoitukseen tulevat suhtautumaan — sehän on hyvinvointialueitten budjetista vain noin kaksi prosenttia — [Puhemies koputtaa] eli millä tavalla kehitetään ja haetaan lisäresursseja ja myös välineistöä.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Hopsu, olkaa hyvä.

13.50 **Inka Hopsu vihr** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Suomesta on vuonna 22 hakenut tilapäistä suojelua tai turvapaikkaa yli 47 000 ukrainalaista. Arvio on, että Suomeen voi ensi vuoden aikana tulla vielä 30 000—40 000 ukrainalaista hakemaan kansainvälistä suojelua. Tällä hetkellä Suomeen tulleet ukrainalaiset ovat pitkälti kotoutumista tukevien palvelujärjestelmien ulkopuolella. He ovat vastaanottojärjestelmän asiakkaita, eivät kuntalaisia vielä. Vastaanottojärjestelmän tehtäviin ei kuulu kotoutumisen edistäminen, vaan tämä tehtävä jää suuressa määrin kunnille siinä kohtaa, kun he tämän kuntalaisuuden saavat tai sitä hakevat. Olisikin suuri tarve tälle kotoutumistyölle ensi keväästä lähtien, tarve myös satsata varhaiskasvatukseen, koulutukseen, ja kunnissa tätä resurssia ei välttämättä riittävästi ole. Kysynkin ministeriltä: voiko sisäministeri toimia tässä koordinaattorina kuntaministerin, [Puhemies koputtaa] TEMin ja OKM:n suuntaan?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Semi, olkaa hyvä.

13.51 **Matti Semi vas** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiinnitin huomiota tähän poliisin tilanteeseen. Minusta Suomessa poliisin arvostus on erittäin korkealla, ja suhteessa siihen poliisimäärään, mikä meillä kansainvälisesti on, meillä on erittäin tehokas ja hyvin toimiva poliisijärjestelmä. Sinänsä olen kiitollinen siitä, että lisämäärärahoja saatiin poliisien palkkaukseen.

Jäin miettimään edustaja Kiurun sanoja, että meillä jossakin kasvatusvaiheessa varmaan joitakin ongelmia on, jos me ei saada tarpeeksi riittävän hyvässä fyysisessä kunnossa olevia nuoria miehiä ja naisia meidän poliisiopistoon. Tämmöiseen asiaan pitäisi jatkossa kiinnittää myös muilla hallinnonaloilla huomiota, jotta meillä riittää terveitä ihmisiä tekemään sitä valistunutta työtä, mitä me tarvitaan täällä, jotta meidän yhteiskunta pysyisi rauhallisena ja hyvänä. — Kiitos.

Budjetin alikohta PTK 143/2022 vp

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Heinäluoma, olkaa hyvä.

13.52 **Eveliina Heinäluoma sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Se on hyvä, että oppositiokin antaa tukea ja tunnustusta tälle hallituksen ensi vuoden budjettiesitykselle poliisin resursseista, koska niin todella on, että hallitus on tällä kaudella ja ensi vuoden osalta panostanut merkittävästi poliisin toimintaan.

Mutta on eduskuntakin tehnyt hyvää työtä, sillä hallinto- ja turvallisuusjaostossa kuullimme Helsingin poliisin toiveen siitä, että he haluaisivat kehittää exit-toimintaa koskemaan myös tätä katujengityötä, josta olemme tänäänkin täällä keskustelleet. Exit-toiminnan tarkoituksenaan on ollut tähän asti tukea järjestäytyneestä rikollisuudesta irtaantumaan haluavia henkilöitä, ja nyt Helsingin poliisi on halunnut laajentaa tätä tuloksellista työtä koskemaan myöskin katujengejä, ja esityksestäni nyt tämä määräraha on myönnetty Helsingin ja Uudenmaan poliiseille. Kysyisinkin ministeriltä: miten sisäministeriössä voitaisiin tukea [Puhemies koputtaa] tämän kehittämistoiminnan seurantaan, jotta siitä saataisiin pysyvä toiminto?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Koponen, Ari, olkaa hyvä.

13.53 **Ari Koponen ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kuten täällä on tosiaan tullut varsin selväksi, pelastajapula on tosiasia. Tarvitsemme uuden Pelastusopiston Uudellemaalle Kuopion lisäksi. Onko tästä ollut vielä puhetta, ministeri Mikkonen? Se olisi selkeä ratkaisu tähän pelastajapulaan. Tällä hetkellä Pelastusopiston opiskelijoista suhteellisen suuri osa tulee Pohjois-Savosta tai sen lähiseuduilta, kuten edustaja Eskelinen hyvin tietää. Heillä ei ole niin suurta intoa lähteä töihin Ruuhka-Suomeen, missä on kuitenkin suurin osa pelastajan viroista. Tuntiopettajia saataisiin helposti pääkaupunkiseudun isoista pelastuslaitoksista, eikä Turusta ja Tampereeltakaan olisi pitkä matka. Myös puhuttu ruotsinkielinen opetus olisi helpompi järjestää juuri Uudellamaalla. [Eveliina Heinäluoma: Meilläähän on jo Helsingin pelastuskoulutus!] — Se tekee itselleen.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Keto-Huovinen, olkaa hyvä.

13.54 **Pihla Keto-Huovinen kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Rajavartiolaitoksen ja poliisin toimitilojen peruskorjaus ja uudistamistarpeet ovat viime vuosina kasautuneet, ja korjausvelka on kasvanut aika kestävämmälle tasolle. Pahimmillaan tämä kiinteistöjen huono kunto on jo johtanut vakaviin sisäilmaongelmiin. Hallintovaliokunta onkin pitänyt budjettilausunnossaan välttämättömänä, että nämä sisäilmaongelmat kartoitetaan kiireellisesti kaikilta osin ja ilmenneet ongelmat korjataan viipymättä. Kysynkin: mihin toimiin hallitus on ryhtynyt tai aikoo ryhtyä, jotta näin tapahtuisi? Kaikkien työskentelytilojen tulee olla turvallisia ja terveellisiä ja tietysti aivan erityisesti heidän, jotka päivittäisessä työssään pitävät huolta meidän kaikkien turvallisuudesta.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Könttä, olkaa hyvä.

13.55 **Joonas Könttä kesk** (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa herra puhemies! Ja kiitos ministerille esittelystä. Olen äärettömän ylpeä siitä, että yli hallitus-oppositiorajojen on

Budjetin alikohta PTK 143/2022 vp

vihdoin puututtu siihen poliisitilanteeseen, jossa meidän poliisien määrä ja rahoituksen määrä laski, mutta nyt tällä hallituskaudella tähän on saatu pysyvä muutos, ja tietysti on annettava kunniaa myös edelliselle hallitukselle, joka nosti opiskelijamääriä Poliisikoulussa.

Mutta aika yleinen viesti, jonka poliisilta, viranomaisilta kuulee, on myös tietynlainen resurssien ennakoimattomuus ja haasteet, joita vuoden lopussa aina tulee myös poliisille. Ministeriltä haluaisinkin kysyä, että voidaanko tähän löytää jotain uusia keinoja, joilla turvataan pitkäjänteisesti poliisin resurssit myös jatkossa, jotta poliisi pystyy tekemään riittäviä investointeja, muun muassa henkilöstön rekrytointipäätöksiä, siten, että ei vuodenvaihteessa olla aina niissä tutuissa haasteissa ja ongelmissa, joita julkisuudessa ja myös täällä eduskunnassa sitten käsitellään.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Holopainen, Hanna, olkaa hyvä.

13.55 Hanna Holopainen vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kuten täällä jo monessa puheenvuorossa on todettu, niin iso haaste on pelastajien riittävä määrä. Vuoteen 2030 mennessä on arvioitu tarvittavan jopa 2 500 uutta pelastajaa, ja tämä on tietenkin haaste siinä, kuinka saadaan koulutusmääriä kasvatettua. Haasteena on myös se, että hyvinvointialueilla ollaan aika huolestuneita myöskin pelastustoimen rahoituksesta, mutta sitten kun tätä hyvinvointialueitten rahoituskokonaisuutta korjataan, toivottavasti myös tähän tulee korjaus.

Olisi tästä pelastajien määrän lisäämisestä kaksi kysymystä ministerille. Toinen on se, että kun asevelvollisuuden kehittämistä miettinyt komitea sekä Sopimuspalokuntien Liitto ovat esittäneet sitä, että siviilipalveluksen suorittamisen yhteydessä voitaisiin pilotoida tällaisista mallia, jossa voitaisiin suorittaa siinä yhteydessä tällaisista pelastustoimen koulutusta, niin onko tämä pilottihanke mahdollisesti etenemässä tai onko siitä suunnitelmia. Tämä olisi aika hyvä tapa nostaa [Puhemies koputtaa] tätä sopimuspalokuntatoimen tunnettuutta, ja se olisi yhteiskunnallisesti merkittävää, vaikka... [Puhemies keskeyttää puheenvuoron puheajan ylityttyä]

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Räsänen, olkaa hyvä.

13.57 Päivi Räsänen kd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hätäkeskukset ovat ensi linjassa ottamaan vastaan kansalaisten hädän, onpa sitten kyse onnettomuuksista, sairauksikohtauksista, rikoksista tai vaikka tulipalosta, ja hätäkeskuspäivystäjien työtaakka on kasvanut viime vuosina. Kun vuonna 2017 päivystäjä vastasi keskimäärin 5 600 hätäpuhelusta vuodessa, niin vuonna 2019 se oli jo 1 000 puhelua enemmän. Hätäkeskuksiin tarvittaisiin lähes 100 uutta työntekijää, mutta hallituksen esityksessä on vain 20:n lisäys.

Lisäksi hallitus on antanut eduskunnalle talousarvioesitykseen liittyvän esityksen, jolla muutetaan henkilötietojen käsittelyä vastaamaan EU:n yleistä tietosuojasetusta, ja hätäkeskusammattilaiset ovat ilmaisseet huolensa, että tämä hankaloittaa heidän työtään, koska tietosuojatulkinnat ovat tässä tiukkoja ja voivat osaltaan olla vielä lisäämässä työkuormaa. KD esittää [Puhemies koputtaa] lisäystä hätäkeskuspäivystäjien toimintaan.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Rantanen, Mari.

Budjetin alikohta PTK 143/2022 vp

13.58 **Mari Rantanen ps** (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Ensinnä on todettava se, että myöskään tässä budjetissa, mikä sisäministeriöstä tuli, ei ollut mainittu jengejä. Niitä ei ole mainittu sisäisen turvallisuuden selonteossa, ei myöskään tässä budjetissa, mutta eduskunnan hallintovaliokunta onneksi korjasi sen ja nosti mietintöönsä jengiongelman.

Mutta, arvoisa puhemies, tässä on puhuttu jo pelastajien määrästä, joka oli se 2 500 noin vuoteen 2030, mutta vaikka hallintovaliokunta piti välttämättömänä, että myös Helsingin Pelastuskoulu otetaan mukaan näihin talkoiisiin — joka voi siis vastata tähän Uudenmaan pelastajatarpeeseen — niin jostain kumman syystä sitä ei ollut ministeriön esityksessä, eikä sitä myöskään pystytty korjaamaan täällä valtiovarainvaliokunnassa. Kysyisin nyt, ministeri Mikkonen: olisiko mahdollista, että tämä asia, joka vaatii lainmuutoksen, korjattaisiin nyt seuraavassa rahoituslain korjauspaketissa? — Kiitos.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Viljanen.

13.59 **Heidi Viljanen sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallitus on todella lupauksensa mukaisesti nostanut poliisien määrän 7 500:aan, ja tästä hyvästä kehityksestä pitää pitää huolta jatkossakin. Erityisesti tarvitaan rikostutkinnan nopeutusta ja tekijöitä ennalta ehkäisevään tai estävään työhön ja moneen muuhun tehtävään. Poliisin työ on erittäin vaativaa ja vaatii monenlaista osaamista: soveltuvuuden lisäksi tietysti fyysistä kuntoa, kirjallisia taitoja ja niin edelleen.

Aivan kuten edustaja Kiuru täällä jo aikaisemmin tänään nosti esiin, myös Lounais-Suomen poliisi viime viikolla Porin poliisilaitoksella tapaamisessamme nosti esiin huolen siitä, että Poliisiammattikorkeakoulun paikat eivät täyty, vaikka hakijoita on paljon. Kysyisinkin nyt ministeri Mikkoselta: mikä tilanne on, ja miten me varmistetaan se, että meillä riittää Poliisikoulussa kursseille väkeä ja soveltuvia poliiseja tulevaisuuden tarpeisiin?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Pelkonen.

14.00 **Jaana Pelkonen kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Meidän kaikkien on voitava luottaa siihen, että silloin kun apua tarvitsemme, apua myös saamme. Tämä luottamus on kuitenkin nyt pahasti koetuksella täällä useammassa hyvässä puheenvuorossa esiin nostetun pelastajapulun vuoksi. Selvää siis on, että pelastustoimen alan henkilöstön nykyinen vuosittainen koulutusmäärä on auttamattomasti riittämätön. Kysyisin ministeriltä: Mitä teidän mielestänne tälle asialle pitäisi tehdä? Miten te tämän korjaisitte kuntoon? Täältä opposition puolelta on ainakin useita ratkaisuesityksiä jo asiaan tullut. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Elo.

14.01 **Tiina Elo vihr** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Viime päivinä olemme saaneet lukea järkyttäviä uutisia tänne kotoutuneista ihmisistä, jotka eivät työllistymisestä tai opinnoista huolimatta ole saaneet lupaa jäädä Suomeen. Tähän meillä ei ole varaa. Migrin tärkeimpänä tehtävänä onkin nyt sujuvoittaa maahantuloa, kuten tuore ylijohtaja on haastatteluissa todennut. On tärkeää, että Maahanmuuttoviraston toiminta perataan huolella ja varmistetaan, että Suomessa maahantuloon liittyvät lupaprosessit ovat sujuvia, avoi-

Budjetin alikohta PTK 143/2022 vp

mia ja läpinäkyviä. Tarvitsemme lisää työperäistä maahanmuuttoa, emme sen hankaloittamista.

Kiitoksia hallitukselle haluan antaa siitä, että pakolaiskiintiö on nostettu 1 050 henkilöön. Vihreät olisivat olleet valmiita suurempaan määrään, mutta tämä on hyvä näinkin. Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanottamiseen esitettyjen rahojen riittävyys on varmistettava, jotta pystymme auttamaan uuden elämän alkuun myös Suomesta tukea hakevat Ukrainan sotapakolaiset, joista edustaja Hopsu tässä jo hyvin edellä puhui.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Mäkelä.

14.02 **Jani Mäkelä ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hieman kummastelen tätä keskustelua Maahanmuuttovirastoa koskien, kun ministerejä ja viraston pääjohtajaa myöten käydään ottamaan julkisuudessa kantaa yksittäistapauksen perusteella. Eikö se ollut niin, että viranomaiset tekevät päätöksiä ja yksittäistapauksiin eivät poliitikot lähde puuttumaan? Nyt jos on tehty yksittäinen — kenties — virheellinen päätös jonkun henkilön maasta karkottamisesta, niin ovatko sitten kaikki päätökset siitä, että henkilö saa pysyä maassa, virheettömiä? Eiköhän lähdetäisi katsomaan läpi nekin päätökset seuraavaksi?

Tässä keskustelussa julkisesta sektorista ylipäänsä häiritsee tämä retoriikka, että aina huudetaan lisää resursseja: lisää rahaa, lisää rahaa pöytään. Esimerkiksi onko tässä poliisin asiassa käyty läpi se, että Poliisihallituksen ja krp:n suhteen olisi tehty riittävät toimet toiminnan virtaviivaistamiseksi ja kulujen karsimiseksi ja keskitytty siihen varsinaiseen rikosten selvittämiseen kentällä ja turvan tuottamiseen ihmisille?

Toinen syy siihen, miksi rahat eivät riitä, on se, että kiinteistökustannukset Senaatti-kiinteistöissä ja tietojärjestelmien hinnat erilaisilla valtion tietojärjestelmätoimittajilla nousevat liian suuriksi. [Puhemies koputtaa] Näihin täytyisi puuttua ensimmäisenä.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Malm.

14.03 **Niina Malm sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On hyvä, että suomalaisten turvallisuudesta huolehditaan aina, 24 tuntia vuorokaudessa. Merkittävästi panostetaan sisäiseen turvallisuuteen normaalioloissa ja tietenkin nyt, kun normaaliolot ovat hiukan venyvä käsite Venäjän hyökkäyssodan takia.

On hyvä, että hybridi- ja kyber-vaikuttaminen ovat myös nousseet puheisiin. Mutta minua itseäni tietenkin kiinnostaa sisäinen turvallisuus, ja edustaja Semi puhui täällä viisaasti sisäisen turvallisuuden roolista, siitä, että suomalainen yhteiskunta on yhteinen ja yhdessä, se on meille kaikista tärkeintä. Sitä emme saavuta kuin luottamuksen kautta sekä toimimalla niin, että jokaisella on tulevaisuudennäkymää. Sitä näkymää ei rakenneta syyllistämällä, ei pakottamalla, ei rumasti toisista puhumalla. Se luodaan sopimisella, keskustelulla ja uskolla tulevaisuuteen, ja tätä me myös tarvitsemme aiemman jengikeskustelun yhteyteen.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Virta.

14.04 **Sofia Virta vihr** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tällä hallituskaudella on vahvistettu poliisin toimintaedellytyksiä myös ihmiskaupan torjuntaan. Se on äärettömän tärkeää. Ihmiskauppa on äärimmäisen vakava rikos, ja siitä puhutaan itse asiassa aivan liian vähän. On järkyttävää, että lapsikauppa eli lasten myyminen on Euroopassakin

Budjetin alikohta PTK 143/2022 vp

miljoonabisnestä. Se on jotakin niin kuvottavaa, ettei sitä haluaisi edes ajatella. Onneksi meillä on Suomessa vahvaa viranomaisosaamista ja kykyä tehdä kansainvälistä yhteistyötä. Onneksi meillä on ammattilaisia, jotka ovat valmiita katsomaan sinne, minne ehkä kukaan meistä ei haluaisi nähdä.

Suomessa ihmiskauppatutkintaryhmän työ on lähtenyt kiitettävästi käyntiin, ja ehdottomasti sen kehittämistä tulee jatkaa. Kysyisinkin arvon sisäministeriltä: miten teidän arvonne mukaan ihmiskaupan vastainen työ voidaan parhaalla mahdollisella tavalla turvata myös tulevaisuudessa?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Simula.

14.05 Jenna Simula ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Sisäministeriön päämääränä on, että Suomi on maailman turvallisimaa maa. Sisäministeriön tärkein tehtävä on siis suojella suomalaisia, heidän omaisuuttaan ja ympäristöään. Ministeriön tehtävänä on myös parhaansa mukaan ennalta ehkäistä kaikkea sellaista, mikä vaarantaisi edellä mainittuja asioita. Voi vain kysyä, miten, ministeriö ja sisäministeri, olette onnistuneet tässä tehtävässä. Koko vaalikauden ajan olette löysentäneet maahanmuuttopolitiikkaa, vaikka sitä pitäisi päinvastoin ehdottomasti kiristää. Kustannukset ja ongelmat, kuten tänäänkin on puhuttu, vain kasvavat, eikä mikään määrä palveluita auta tai riitä. Puhutaan työperäisestä ja opiskeluperäisestä maahanmuutosta, mutta hallitus houkuttelee lähinnä sosiaaliturvaperäistä maahanmuuttoa. [Kimmo Kiljunen: Ei kai!] Ettekö todella näe, että teidän olisi tarpeen kiristää maahanmuuttopolitiikkaa, etenkin nykyisen kaltaisessa taloustilanteessa?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Piirainen.

14.06 Raimo Piirainen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Suomen turvallisuusympäristö on muuttunut, ja myös sisäisen turvallisuuden ja rajaturvallisuuden osalta on ryhdytty toimenpiteisiin, mikä on nostanut kustannuksia tai tulee nostamaan. On erittäin tärkeää, että rajaturvallisuudesta pidetään huolta.

Mutta niin kuin täällä aikaisemminkin on mainittu, ict-kustannukset ovat nousseet, eikä se ole yksistään SM:n pääluokassa, se on ihan kautta linjan, joka puolella nämä ict-kustannukset nousevat, ja sitten niistä saatava hyöty ei ole konkretisoitunut. Kysynkin ministeriltä: mitä toimenpiteitä SM:n pääluokan puolella on ajateltu näitten ict-kustannusten ennen kaikkea alentamiseksi tai saamiseksi kuriin ja sitten sen hyödyn maksimoimiseksi? — Kiitos.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Pirttilahti.

14.07 Arto Pirttilahti kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kuten tässä valtiovarain mietinnössä todetaan, sopimuspalokunnilla on keskeinen merkitys pelastustoimen palvelujärjestelmän kokonaisuudessa. On erittäin tärkeää, että sopimuspalokunnat pitävät kattavan palokuntaverkoston ja pysyvät myös elinvoimaisina. Nythän kun mennään hyvinvointialueille, on tietenkin haasteita siinä, millä tavalla me saadaan henkilöitä muun muassa hyvinvointialueilta toimimaan sopimuspalokunnissa vapaaehtoisesti. On myös sitten näitä varallaolomerkityksiä ja myös näissä sopimuksissa. Olisiko nyt, kun tehdään uutta pelastuslakiuudistusta todennäköisesti seuraavan hallituksen aikana, semmoinen oikea

Budjetin alikohta PTK 143/2022 vp

paikka ja aika tehdä sopimuspalokuntalaki, missä nämä erityisominaisuudet tästä vapaaehtoisesta toiminnasta ja myös siitä pelastuskokonaisuudesta voitaisiin paremmin ottaa huomioon?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Nyt vielä edustaja Eskelinen, jonka jälkeen ministerin vastaukset ja sen jälkeen puhujalistaan.

14.08 Seppo Eskelinen sd (vastauspuheenvuoro): No niin, arvoisa puhemies! On tärkeää, että meillä on uskottavat sisäisen turvallisuuden resurssit. Maailma on monimuotoistunut ja ulkoiset uhat tulleet mukaan tähän. Minusta tämä budjettiesitys kyllä tukee sitä, että meillä sisäisen turvallisuuden resurssit ovat edes jollakin tasolla.

On tärkeää, että poliisien määrä, tuo 7 500, mikä hallitusohjelmaan on kirjoitettu, on tällä kaudella saavutettu, mutta kyllä tuleva hallitus joutuu resursseja lisäämään. Poliisien tehtävät ovat lisääntyneet merkittävästi. Niin kuin tässä aamupäivän välikysymyskeskustelussakin käytiin läpi ja ministeri minusta hyvästi kuvasi, miten meidän monen muuttuneen lainsäädännön myötä myös poliisien valvontatehtäviin tarvitaan huomattavasti enemmän resursseja kuin mitä tällä hetkellä on.

Pelastuskouluttajien, pelastajien osalta on tärkeää, että nyt se suunnitteluraha siellä on sisällä ja pystytään sitten tulevinä vuosina lisäämään pelastajakoulutusta niin Kuopiossa kuin ehkä jossain muuallakin.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Nyt ministeri Mikkonen, olkaa hyvä.

14.09 Sisäministeri Krista Mikkonen: Arvoisa puhemies! Kiitos hyvästä keskustelusta. Tässä nousi esiin, että kaiken kaikkiaan turvallisuusalan osaajien tarve on suuri ja me tarvitaan lisää pelastajia, meidän täytyy varmistaa se, että meillä on poliisikoulutukseen tulijoita, jotta pystymme poliisien määrää lisäämään. Hätäkeskus nostettiin esiin. Tilanne on tavallaan kaikilla aloilla samanlainen. Paljon on jo tehty. Esimerkiksi tuon Häken osalta viime perjantaina valmistui nyt tuplamäärä häkeläisiä, jotta pystymme sitä vajetta sitä kautta kuroma umpeen. Pelastuspuolella ollaan koulutusmääriä lisätty viidenneksellä ja nyt todellakin ollaan valmistauduttu siihen, että pääsemme siihen tuplaamiseen, ja siihen Pelastusopisto on saanut rahoitusta.

Mutta poliisien osalta on todella huolestuttavaa, että Poliisikouluun ei ole ollut riittävästi kelpoisia hakijoita. Myös Poliisiammattikorkeakoulun rehtori on tekemässä työtä sen eteen, että perataan tavallaan sitä, miten nämä vaatimukset suhteessa poliisin työhön kohtaavat tai mitä muuta voimme tehdä sen eteen, että varmistamme, että riittävästi kelpoisia poliisihakijoita on Poliisiammattikorkeakouluun, koska niin kuin tässä tuli esiin, että vaikka meillä olisi tahto lisätä poliisien määrää, niin jos meillä ei ole sitten koulutettua väkeä, se on mahdoton yhtälö.

Tässä tuli hyvin esiin myös se, että pelkkä raha ei ole aina vastaus. Rahaa tarvitaan, resursseja tarvitaan, se on selvä, mutta täytyy myös miettiä, mitkä ovat ne käytänteet. Esimerkiksi poliisin osalta sisäministeriö ja valtiovarainministeriö tekivät laajan selvityksen siitä, mihin se poliisin raha menee, miten me varmistamme, että pystymme myös toisaalta ict-kustannuksia pitämään kurissa, jotta ne hankkeet ovat sellaisia, että ne ovat onnistuneita. Meillä on valitettavasti esimerkkejä semmoisista epäonnistuneista pitkittyneistä hankkeista. Toisaalta meillä on myös esimerkkejä erinomaisista hankkeista, esimerkiksi siellä

Budjetin alikohta PTK 143/2022 vp

poliisin lupapuolella, jotka ovat tehostaneet ja nopeuttaneet toimintaa, ja sitten taas poliisin resursssia ollaan voitu sitten ohjata muualle. Tämä on tärkeätä, että tehdään tätä ict-kehittämistäkin suunnitelmallisesti ja se työ on käynnissä.

Samoin kuin tilojen osalta, niin poliisin kuin Rajavartiolaitoksen osalta on tilahanke käynnissä, missä Senaatin kanssa yhdessä katsotaan tiloja. Nyt on paljon tällä hallituskaudella päästy korjaamaan poliisin tiloja ja rajan tiloja, se on tärkeää, ja haluamme myös entistä enemmän tehdä tällaisia yhteishankkeita eri sisäisen turvallisuuden ja myös oikeuslaitoksen puolelta, yhteisiä kiinteistöjä, jolloin saadaan myös synergiaetuja, joilla pystymme myös kustannuksia vähentämään. Mutta myös todellakin kaikkien toimialojen sisällä myös sen toiminnan oma kehittäminen — esimerkiksi poliisin puolella on hyviä käytäntöjä eri poliisilaitoksilla Suomessa kehitetty, ja niiden levittäminen [Puhemies koputtaa] myös koko maahan on äärimmäisen tärkeätä. Sillä saadaan myös sitä vaikuttavuutta ja kustannustehokkuutta lisättyä.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin, kiitoksia ministeri Mikkonen, ja nyt puhujalistaan. Edustaja Laiho poissa. — Edustaja Virta.

14.13 Sofia Virta vihr: Arvoisa puhemies! Kukaan ei koskaan toivoisi joutuvansa soittamaan hätäkeskukseen. Ei kukaan koskaan haluaisi joutua tilanteeseen, jossa tarvitsee poliisin tai pelastuslaitoksen turvaamaan omaa terveyttä tai henkeä, mutta kun joutuu, tulee voida luottaa siihen, että avun ja turvan todella saa, kun sitä tarvitsee. Tämä edellyttää, että meillä on kentällä riittävästi ammattilaisia niin poliisissa, pelastustoimessa, ensihoidossa kuin hätäkeskuksissakin, että meillä on riittävästi väkeä turvaamassa niitä arjen ääritilanteita, ja toisaalta että meillä on riittävästi esimerkiksi vahvuutta poliisin tutkintapuolella, jotta tekijät on mahdollista saada vastuuseen ja uhrien on mahdollista saada oikeutta sekä kyetä jatkamaan elämäänsä.

Todellisuudessa tällä hetkellä Suomessa on kuitenkin väkimäärään suhteutettuna vähiten poliiseja Euroopassa. Ero esimerkiksi Ruotsiin on merkittävä. Tämä on valitettavaa seurausta pitkästä kehityksestä, siitä, että aikaisemmin poliisilta on jopa leikattu. Samaan aikaan pelastustoimen pelastajapula alkaa konkretisoitua. Lähivuosina tarvitsemme arvioiden mukaan 1 000—2 000 uutta pelastajaa johtuen esimerkiksi mittavasta eläköitymisestä sekä siitä, ettei pelastajia ei ole koulutettu riittävästi. Onneksi suunta on pyritty muuttamaan tällä kaudella ja lähdetty varmistamaan, että ammattilaisia riittäisi. Tässäkin talousarviossa esitetään jälleen lähes 57 miljoonaa euroa enemmän määrärahaa poliisille kuin vuoden 2022 budjetissa. Tämä hallitus on systemaattisesti vahvistanut poliisin rahoitusta. Lisäksi pelastustoimelle esitetään aikaisempien, pelastajapulaan ratkaisuja hakevien päätösten lisäksi nyt pelastustoimen ohjaukseen ja kehittämiseen rahaa. Näistä päätöksistä haluan kiittää vihreää sisäministeri Mikkosta.

Arvoisa puhemies! Poliisin tekemän työn arvo on nähtävä ja ymmärrettävä myös rikosten ennalta estämisen näkökulmasta. Tätä työtä me harvemmin arjen keskellä huomaamme tai siitä tietoiseksi edes tulemme. Se on nimenomaan osoitus onnistuneesta ennaltaehkäisystä tai rikosten torjunnasta. Se, ettei tuon työn tekeminen arjessa näy, ei tarkoita, etteivät sen resursseista leikkaamisen seuraukset näkyisi dramaattisesti eri puolilla yhteiskuntaamme. Sen vuoksi olen helpottunut, että näin ei ole tehty — päinvastoin. Poliisien määrää on tällä hallituskaudella lisätty, ja vuoden 2023 tavoitteena on hallitusohjelman mukainen 7 500 poliisia. Tässä talousarviossa rahaa kohdistetaan nyt esimerkiksi seksuaa-

Budjetin alikohta PTK 143/2022 vp

lirikoslain kokonaisuudistukseen, rahaa kohdistetaan lastensuojelun ja sosiaalipäivystyksen virka-avun maksuttomuuteen, rahaa kohdistetaan lapsiin kohdistuvien rikosten kiireelliseen käsittelyyn ja rahaa kohdistetaan lähestymiskiellon tehostamiseen. Esimerkiksi nämä ovat nyt niitä kuuluisia arvovalintoja, jotka osoittavat, että tässä maassa jokaisen turvallisuudesta halutaan pitää huolta.

Arvoisa puhemies! Suomessa on totuttu luottamaan poliisiin. Näin tulee olla jatkossakin. Suomessa poliisikoulutus on ollut suosittua ja hakijamäärät aikaisemmin hyviä. Herää kuitenkin huoli, onko näin tulevaisuudessa, jos poliisin työtä tekevät henkilöt joutuvat työssään kohtuuttoman työmäärän eteen. Poliisien työssäjaksamisesta tulee pitää huolta eikä työturvallisuudesta tinkiä. Määrärahojen tempoilevuus ja työurien pätkittäisyys heikentävät väistämättä ammattivalinnan suosiota.

Olin poliisin yövuorossa mukana, ja nostan kyllä hattua jokaiselle ammatilliselle, joka kykenee työskentelemään sellaisen paineen alla. Kun resursseja ei ole riittävästi, on jatkuvasti priorisoitava. Voin vain kuvitella, miten vaikeaa se on tietoisuudessa, että ei poliisia usein turhaan hälytetä. Samaan aikaan tuota työtä heidän tulee tehdä tiedostaen, että jos sattuu useampi iso tilanne samaan aikaan, ei ole mitään reserviä hälytettäväksi. Oman haasteensa Suomen tyypisessä maassa luovat myös pitkät välimatkat, ja jokainen ymmärtää, että asiat, joiden äärellä poliisi työtä tekee, ovat henkisesti raskaita. He kohtaavat ammatissaan sellaista pahuutta, jota ihmismielen on vaikea käsittää, asioita, joiden olemassaolosta ei ehkä edes haluaisi tietää. Onneksi meillä on heitä, ammattilaisia, jotka ovat valmiita katsomaan sinne, minne kukaan ei haluaisi nähdä. He tekevät työtään myös oman turvallisuutensa uhalla, mikä on huomionarvoinen asia.

Poliisi siis tekee korvaamatonta työtä, josta ammattikuntaa on kiitettävä. On vastuutonta, miten tässäkin salissa on välillä kuultu puheenvuoroja, joilla lietsotaan epäluottamusta poliisia kohtaan. Se ei ole kenenkään etu. Samaan aikaan on kuitenkin selvää, että myös poliisin, kuten kaikkien viranomaisten, toiminnan on oltava avointa ja läpinäkyvää. Sen on kestävä myös kriittinen tarkastelu, ja on löydettävä ne kohdat, joissa kehittämisvaraa on. Poliisin kohdalla voitaisiin yhä vahvistaa seksuaalirikostutkinnan osaamista, voitaisiin yhä kouluttaa enemmän kohtaamiseen, poliisi kun on usein se taho, joka on ensimmäisenä paikalla. Samoin tutkinnan eri vaiheet ovat herkkiä, ja näitä tulisi kehittää. Syrjivää etnistä profilointia kaikessa viranomaistoiminnassa on torjuttava. Poliisin on oltava luotettava viranomainen kaikille väestöryhmille.

Arvoisa puhemies! Aivan loppuun haluan painottaa, että tilanteet, joissa poliisia tarvitaan turvaamaan henkeä ja terveyttä, ovat hetkiä, joissa ihminen voidaan joko pelastaa ja menettää. Turvallisuudella on hintansa, ja onneksi tämä hallitus on sen ymmärtänyt. Pidetään jatkossakin huolta, että turvallisuusviranomaisten resursseja ei tässä maassa leikata vaan vahvistetaan, jotta Suomi on turvallinen maa jokaiselle.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Kinnunen, Mikko, poissa. — Edustaja Keto-Huovinen.

14.18 Pihla Keto-Huovinen kok: Arvoisa puhemies! Ministeri! Turvallisuuden takaaminen arjessa kaikille suomalaisille edellyttää riittävää määrää poliiseja kaikkialla Suomessa. Asuinpaikasta huolimatta on voitava luottaa, että apua saa, kun sitä tarvitsee ja että rikokset tulevat selvitettyiksi. Erityisesti tässä epävakaa maailmantilanteessa turvallisuusviranomaisten resursseista huolehtiminen on keskeinen osa sekä yksilön että yhteisön ko-

Budjetin alikohta PTK 143/2022 vp

konaisturvallisuutta. Se, mitä tapahtuu rajojemme ulkopuolella, heijastuu monin eri tavoin myös sisäiseen turvallisuutemme. Kun yhteiskuntaamme kohtaa häiriö tai kriisitilanne, niin ensimmäisenä paikalla on yleensä pelastuslaitos tai poliisi.

Hallituksen esityksessä poliisin määrärahoja lisättiin, mutta silti oli pettymys, ettei poliisin työn merkitys valitettavasti näy sille osoitetuissa resursseissa vieläkään riittävästi. Tehdyt määrärahalisäykset koskevat vain vuotta 2023, kun ne olisi tullut osoittaa pysyvinä, jotta toiminnan taso kyetään asianmukaisesti turvaamaan. Poliisi joutuu suuresta työmäärästä johtuen rajusti priorisoimaan tehtäviään, koska perusrahoitus ei ole kunnossa. Kokoomus esitti omassa vaihtoehtobudjetissaan 8 miljoonan euron lisäystä, ja esitimme myös, että hallituksen tulisi luoda viipymättä suunnitelma siitä, miten poliisien määrä nostetaan tulevien vuosien aikana 8 000 poliisiin. Jo sisäisen turvallisuuden selonteossa vuonna 2021 todettiin, että poliiseja tarvitaan yli 8 000, mikäli poliisi haluaa turvata riittävän läsnäolon ja hälytysvalmiuden kaikkialla Suomessa. Tämä ei ole nykyisillä rahoituskehyksillä realistinen tavoite.

Arvoisa puhemies! Erityisesti rikostutkinnasta tuleva viesti kertoo, että yhä useampi kokee työuupumusta eikä rikostutkintaa koeta houkuttelevaksi työtehtäväksi. Resurssien puute vaikeuttaa erityisesti piilorikollisuuden paljastamista, ja rikostorjunnan luvuissa tulee näkymään myös valvonnan ja poliisipartioiden ennalta estävän toiminnan tason lasku, koska väkeä on siirretty tutkintaa tukemaan. Vähentynyt valvonta taas tulee heikentämään päivittäisrikosten selvitysprosenttia. Poliisin panostaessa väheneviä resursseja entistä enemmän vakavan rikollisuuden selvittämiseen jää päivittäisrikollisuuden selvittäminen entistä heikommaksi. Tilanne on johtamassa siihen, että niin sanotusti normaali kansalainen kohtaa poliisin vain saadessaan rangaistusvaatimuksen kameravalvonnan perusteella ylinopeudesta tai saadessaan kotiin ilmoituksen, että kellarikomermurtoa ei tutkita. Tämä tulee ennen pitkää näkymään kansalaisten suhtautumisessa poliisiin ja siinä, ettei rikoksia enää ilmoiteta.

Resurssien heikentyessä rikosten esitutkinta on pakko keskeyttää yhä useammassa tapauksessa. Tämä johtaa taas tilanteeseen, missä rikosten sarjoittamista tapahtuu entistä vähemmän. Tutkinta- ja valvontaresurssien heikentyessä myös piilorikollisuus lisääntyy. Varsinkin huumausaine- ja talousrikollisuus on usein nimenomaan piilorikollisuutta, jossa esitutkinnan rajoittaminen tulee näkymään tilastoissa näiden rikollisuuslajien vähenemisenä, mikä luo väärän mielikuvan toiminnan tehokkuudesta. Tämä on vaarallista ihan koko yhteiskunnan näkökulmasta. Rikostutkinta on siirtymässä suuntaan, missä julkisuudessa esille nousevia ongelmia ratkotaan kohdennetulla rahoituksella. Tämä on johtanut tilanteeseen, jossa riittämätöntä henkilöstömäärää siirrellään yksiköstä toiseen aina sen mukaan, mihin rahoitusta on kulloinkin kohdennettu.

Arvoisa puhemies! Pelastustoimen henkilöstö tekee päivin ja öin korvaamattoman arvokasta työtä suomalaisten arjen turvallisuuden varmistamiseksi. Pelastustoimen tulevaisuuden osalta pelastajien määrään, pelastustoimen laadukkaiden palveluiden rahoitukseen ja alan koulutuksen riittäviin aloituspaikkamääriin liittyy merkittäviä kysymyksiä ja ratkaisemattomia haasteita. Jokaisen pitää voida luottaa siihen, että apua saa, kun sitä tarvitsee. Lähivuosien suurin haaste on pelastuspalveluiden saralla pelastajapula. Vuoteen 2030 mennessä meillä on eläköitymisten ja alanvaihtojen johdosta 1 500 pelastajan tarve. Lisäksi toimintavalmiuden parantamiseksi ja varallaolojärjestelmään liittyen tarvitsemme noin 1 000 henkilöä lisää, eli yhteensä tarve on noin 2 500 pelastajalle. Tämä tarve on valtava suhteutettuna pelastajien tämänhetkiseen määrään, joka on 6 200.

Budjetin alikohta PTK 143/2022 vp

Pelastustoimen alan henkilöstön nykyiset koulutusmäärät eivät pysty mitenkään vastaamaan kuvattuun tarpeeseen. Pelastusopiston normaali koulutustahti on vuosittain 120 henkilöä, ja tämä määrä on riittämätön, kun pelkästään eläkkeelle siirtymisen aiheuttama poistuma on vuosittain 145 henkilöä. Tarpeeseen vastaaminen edellyttäisi pelastajakoulutuksen paikkojen tuplaamista ja koulutusjärjestelmän sopeuttamista. Jos pelastajia ei valmistu riittävästi, niin [Puhemies koputtaa] pelastuslaitokset eivät pysty tarjoamaan nykytasoisia palveluita. Vaikutukset näkyvät siis suoraan ihmisten arjen turvallisuudessa. Kokoomus esitti tästä syystä omassa vaihtoehtobudjetissaan 3,8 miljoonaa euroa Pelastusopiston rahoituksen, jotta tulevaisuudessakin [Puhemies koputtaa] apua saa, kun sitä tarvitsee. Pelastajat on pelastettava.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja edustaja Holopainen, Hanna.

14.24 Hanna Holopainen vihr: Arvoisa puhemies! Ensin muutama sana vielä noista pelastajista. Pelastajien määrää on todellakin pikaisesti nostettava, koska vuoteen 2030 mennessä tarvitaan 2 500 uutta pelastajaa, ja koulutusmäärät täytyy nostaa sen mukaiselle tasolle. Tuossa äskeisessä puheenvuorossani nostin esiin sen ehdotuksen, jonka Sopimuspalokuntien Liitto sekä myöskin asevelvollisuuden kehittämistä tutkinut parlamentaarinen komitea ovat tehneet, siitä, että siviilipalveluskoulutuksen yhteydessä voitaisiin suorittaa tällainen pelastajatutkinto, joka sitten mahdollistaisi sen, että tämän koulutuksen saaneet henkilöt voisivat toimia sopimuspalokuntatoiminnassa. Vaikka näitten henkilöitten määrä olisi mahdollisesti vuosittain melko pieni, tässä tilanteessa sitä voidaan pitää kuitenkin yhteiskunnallisesti merkittävänä uutena väylänä saada kipeästi tarvittuja uusia toimijoita tänne sopimuspalokuntien kentälle.

Toinen asia pelastajien määrään liittyen on pelastajien eläköityminen. Tällä hetkellä tilanne on se, että pelastusalan eläkeikää nostettiin aiemmin, ja nyt sitten on haasteena se, että aika moni pelastaja joutuu työkyvyttömyyseläkkeelle ennen aikaisesta. Tähän on ehdotettu — muun muassa pelastusalan unioni on ehdottanut — sellaista lisäeläkemallia, joka mahdollistaisi sen, että se joustavoittaisi tätä eläkkeelle siirtymistä, ja se olisi työnantajan kannalta kustannusneutraali. Olisi mielenkiintoista, että tätäkin mallia voitaisiin edistää ja selvittää lisää.

No, sitten täällä on ihan aiheellisesti keskusteltu turvallisuudesta ja turvallisuusviranomaisten resursseista. On tosi tärkeätä huomata, että tämä suomalainen kokonaisturvallisuuden malli kattaa sen, että meillä pitää olla riittävät resurssit kaikilla viranomaisilla, jotka osallistuvat arjen turvallisuuden rakentamiseen. Se pitää sisällään sekä nämä poliisit, pelastajat ja Häätakeskuslaitoksen että kaikki muutkin viranomaiset, jotka työskentelevät muun muassa syrjäytymisen ehkäisyn parissa. Täällä aiemmin tänään käytiin keskustelua tästä jengirikollisuudesta, ja siinä suurimmassa osassa puheenvuoroista tunnistettiin hyvin se, että nimenomaan syrjäytymisen ehkäisy on sitä tärkeintä ennaltaestävää työtä myös tämän kriminaalipolitiikan osalta. Onkin tärkeätä resursoida sitä riittävästi, koko tätä viranomaiskenttää, jotta he pystyvät moniammatillisesti tekemään yhteistyötä, joka on todettu vaikuttavaksi ja tehokkaasti.

No, sitten vielä näistä Maahanmuuttoviraston prosesseista ja resursseista, joista on keskusteltu viime aikoina paljon. Aika usein, kun tapaa yrittäjiä tai esimerkiksi startup-yhteisön jäseniä, ensimmäisenä he nostavat esiin haasteen siitä, että Suomeen työhön tulevilla ulkomaalaisilla tämä prosessi on hyvin hidas, [Mari Rantanen: Se kestää yhdeksän päi-

Budjetin alikohta PTK 143/2022 vp

vää!]] ja joskus esimerkiksi opiskelupaikan vastaanottamisen esteeksi muodostuu se, että nämä oleskeluluvat eivät ole hoituneet riittävän ajoissa. Onkin tärkeätä, että jatketaan tämän hallituksen työtä, niin että näitä esteitä saadaan purettua.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja edustaja Rantanen, Mari.

14.27 Mari Rantanen ps: Arvoisa puhemies! Jälleen kerran totean täällä, että on kaksi yhteiskunnan peruspilaria, toinen on turvallisuus, sisäinen turvallisuus, ja toinen on oikeudenhoito, ja näille kahdelle asialle tästä 80 miljardin euron budjetista on löytynyt yhteensä noin kolme ja puoli miljardia, ja se on kyllä surkean vähän siihen nähden, mikä näiden kahden asian merkitys on. On hyvä huomata, että kun turvallisuusympäristö on muuttunut, niin ennen kuin tullaan sotatilaan, ennen kuin Puolustusvoimat ottaa johtoonsa asiat, kaiken hoitavat meidän sisäisen turvallisuuden viranomaiset, etunenässä siellä poliisi ja Raja ja Pelastustoimi. Tämä on syytä kyllä jokaisen muistaa siinä kohtaa, kun mietitään, että turvallisuusympäristö muuttuu ja miten resursseja jaetaan. Nyt Puolustusvoimat ja Rajavartiolaitos ovat saaneet erinomaisen hyvin resursseja, mikä on todella hyvä asia, mutta samalla on huolehdittava näistä muista viranomaisista.

Arvoisa puhemies! Totean tähän kyllä vielä kerran sen, että olin silloin, kun tämä budjetti tuli eduskunnan käsiteltäväksi, hyvin pettynyt siitä, että sisäministeriön hallinnonala ei ollut tässä budjetissa huomioinut jengirikollisuutta lainkaan, vaan tämä asia nostettiin vasta hallintovaliokunnan käsittelyssä esiin. Nyt on kyllä sellainen tilanne, että mielestäni, on sitten oikealta tai vasemmalta oleva sisäministeri, tätä asiaa ei pääse karkuun ja tätä ei saa kyllä unohtaa eikä työntää päätä pensaaseen.

Sitten mitä tulee poliisiin, niin poliisi onneksi meillä Suomessa on erittäin taitava ja tehokas. Vähilläkin resursseilla, kuten nähdään, he ovat pystyneet jengirikollisia ottamaan kiinni. He toimivat kyllä erinomaisesti, mutta eivät hekään mitään ihmemiehiä ole, eli jos ei ole riittävästi porukkaa, niin ei silloin pystytty töitä tekemään hyvin. Poliisien määrä on nyt noussut, mutta on hyvä huomata se, että kaiken tämän kehun jälkeen, mitä tässä salissa on tänään kuultu, tosiasia on se, että kehys on vuodelle 24 sellainen, että poliisien määrä laskee, jos ei tätä kehystä nosteta. Se on hyvä täällä kyllä muistaa.

Sitten toinen asia on erilaiset lainsäädäntökysymykset. Mitkä kaikki asiat kuuluvat poliisiin hoidettavaksi? Onko esimerkiksi meidän esitutkintapakko tällä hetkellä sellainen, että sitä tulisi tältä osin tarkastella? Ja sitten tietysti jos pohditaan, niin meillä ilmeisesti poliisia työllistävät aika paljon myös sellaiset asiat, mitkä ennen hoidettiin suusanallisesti keskenään, mutta nyt se laitetaan poliisille tutkittavaksi, kun Pekka sanoi Liisaa kakkapölyksi. Näin ei ehkä ole järkevää toimia vajailla resursseilla.

Sitten tähän pelastajatarpeeseen. Kun kokonaistarve on vuoteen 2030 noin 2 500 ihmistä, niin on aivan selvä, että siihen tarvitaan kaikki se koulutusresurssi, mitä meillä on valmiina käytettävissä. Pidän todella, todella huonona, että tämä talo ei kyennyt ratkaisemaan tilannetta, jossa Helsingin Pelastuskoulu olisi tarvinnut ensi vuodelle sen, olisiko se ollut, 840 000 euroa, siis vajaan miljoonan, ja tämä asia voitaneen ehkä korjata nyt, kun rahoituslaki hyvinvointialueille tulee vuodenvaihteen jälkeen meille myös käsittelyyn. Toivon tähän kyllä hallituspuolueiden tukea, että tämä asia ratkaistaan.

Sitten, arvoisa puhemies, viimeisenä maahanmuuttoon, jota tämä hallitus on kaikessa tässä turvallisuustilanteessakin löperöittänyt entisestään. Meillä on jatkuvalla syötöllä täällä esityksiä, jotka nakertavat meidän ulkomaalaispolitiikkaamme, ja tämä jos mikä on kyl-

Budjetin alikohta PTK 143/2022 vp

lä vastuutonta. Sen lisäksi jos katsotaan nyt tilannetta, jossa meidän pitäisi kaikki tarmo keskittää siihen, että me voimme auttaa ukrainalaisia, niin te ette saa täältä ketään ulos. Täältä ovat palautukset romahtaneet, täällä eivät karkotuspäätökset, karkotusesitykset poliisilta edes rikosperusteisesti mene läpi, ja se on täysin käsittämätöntä. Nyt kun Migri on tehnyt ilmeisestikin virheen, niin sitä huudetaan siihen määrin, että Migri kertoo olevansa kohta valintatalo. He ovat asiakkaitansa varten, ja asiakasta kuullaan. Ei, kuulkaas, Maahanmuuttovirasto voi olla mikään valintatalo.

Ja ministeri Mikkonen, teidän viikonlopun esityksenne siitä, että vielä löperöitetään meidän maahanmuuttopolitiikkaa helpottamalla maahantuloa ja perheen yhdistämistä, ja te löitte vielä sellaisen rätingin pöytään, että te olisitte nostamassa etuuksia, siis turvapaikanhakijoiden etuuksia, 323 eurosta [Puhemies koputtaa] 514 euroon: hyvänen aika, eikö teillä ole minkään näköistä sordiinoa päällä tässä tilanteessa, kun suomalaiset tarvitsisivat pikaisesti tukea sähkölaskujensa kanssa [Puhemies koputtaa] ja toisaalta meidän ei pitäisi yhden yhtä houkutustekijää lisätä tähän maahan? — Kiitos. [Hanna Holopainen: Yritykset tarvitsevat osaajia!]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja edustaja Hoskonen.

14.33 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa puhemies! Tämä sisäministeriön pääluokka on suomalaisten kannalta ja turvallisuutemme kannalta äärimmäisen tärkeä pääluokka. Poliisin toiminnan näkyvyys kentällä ratkaisee, mikä on suomalaisten ihmisten turvallisuuden tunne. Eikä se riitä vielä se poliisi, vaan se aidosti tarkoittaa myös sitä, että hälytysvasteajat ovat riittävän lyhyet. Ymmärrän toki, että jossakin Helsingin keskustassa se aika on todella vähäinen, kun taas jossakin Ilomantsissa se on paljon enemmän.

Tiedän kotikuntani ja koko sen harvaan asutun maaseudun ongelmat, ja olen siitä hyvin pahoillani, ja on se jotenkin irvokasta, arvoisa puhemies, että meillä se susipartio, eli SusiLIFE-hankkeen poliisit, päivystää siellä hiljaisten metsäautoteiden varsilla ja aivan jonninjoutavana istuvat autoissaan ja katsovat kesämökille menevän ihmisen autoa, että onko siellä ehkä jotakin tapahtunut, mutta sitten todelliseen hätään poliisin saaminen on kiven alla. Ne miljoonat, mitkä työnnetään susien turvallisuuden vahtimiseen... Siis arvoisa ministeri, eikö teidän sydämeenne koske se pieni koulutyttö siellä tienvarressa, kun ilomanttilainen taksikuski — en tiedä, pelastiko se tytön hengen, mutta tilanne oli vaarallinen — oli viemässä lasta kotiin ja huomasi auton ikkunasta, että susi on siinä tienvarressa noin 50 metrin päässä. Ohjeen mukaan hänen olisi pitänyt se tyttö jättää siihen tienvarteen, mutta hän kun ymmärsi, mistä on kysymys, hän vei sen tytön kotiin rappusille saakka. Mitä olisi tapahtunut, jos hän olisi jättänyt sen tytön siihen hämärtyvässä illassa, kotitien varteen kävelemään kohti kotia? Täällä me viisastelemme toisillemme, että pitää SusiLIFE-hankeella suojella susia, ja se pieni tyttö on jatkuvasti siellä hengenvaarassa. Haloo.

Arvoisa ministeri, toivon, että tekin jonain päivänä heräisitte siitä prinsessa ruususen unesta, koska juttu on nimittäin niin, että minä pelkään, ihan aidosti pelkään, että jollekin ihmiselle käy huonosti tässä. Venäjällä Karjalan tasavallassa on aloitettu nyt suden metsästys, ja Kuhmosta tuli eilen tieto, että susikanta on kasvanut älyttömästi, kun siellä metsästetään, 500:n suden lupa on myönnetty, ja nyt sitten täällä paikalliset viranomaiset ovat ihmeissään, että minkä tautta susia tulee. No totta kai niitä tulee, kun niitä hätistellään siellä ja ne tulee sitten turvapaikkaa hakemaan tänne Suomeen. Nekin hakevat turvapaikkaa. Tämä tuntuu minusta maaseudun kansanedustajana todella pahalta, että miksi tämä Suomi

Budjetin alikohta PTK 143/2022 vp

on tällaiseksi mennyt. Poliisin määrärahoja kannatan, että ne ovat riittävät ja poliisit saavat asianmukaiset varustukset ja ovat kansan palvelijoita siinä alkuperäisessä tehtävässä, mihin heidät on tarkoitettu, mutta tämän SusiLIFE-hankkeen pyörittäminen siellä on paikallisten maaseudun ihmisten aliarvioimista — en sano pahemmin — törkeää aliarvioimista, että oletetaan, että kaikki ovat rikollisia. Eihän se niin mene. Lain edessä kaikki ihmiset ovat syyttömiä, ja poliisilla pitää olla näyttö siitä, onko tehty jotakin. Ei se riitä, että on käynyt puolukassa tai vaimon kanssa iltakävelyllä. Ei se tee heistä rikollisia ollenkaan.

Puhuin tästä Presidentinlinnan itsenäisyyspäivän juhlilla poliisipäällikkö Seppo Kolehmaisen kanssa. Sanoin hänelle, että milloin te alatte tässä aidosti toimimaan ja turvaamaan niitten ihmisten henkeä ja terveyttä. Joku vihreä varmaan ajattelee, että Hoskonen puhuu omiaan, mutta kuinka moni teistä aidosti, arvoisat vihreät kansanedustajat, ottaa aidon vastuun siitä lapsen hengestä? Ei varmasti yksikään. Ei ole näkynyt siellä. Kyllä te hillutte siellä, että susi saa olla rauhassa, mutta ei se pieni tyttö saa olla siellä koulutiellä turvassa. Kyllä tämä minuun sattuu, arvoisa ministeri, niin paljon.

Vielä kun sisäministeriön pääluokkaa käsitellään, niin Rajavartiostosta iloitsen siinä mielessä, että se toimii erinomaisesti. He ovat saaneet hieman uusia virkoja ja saaneet uutta kalustoa. Ja nyt iloitsen varsinkin siitä, että ne aidat rakennetaan tietyille paikoille, missä sitä tarvetta on, niin että hallitsematonta maahanmuuttoa ei tapahdu. Ne ovat tärkeitä aitoja, jotta saadaan lisää valvonnan tasoa nostettua itärajalta siellä paikoilla, missä se on tarpeen. Ei tietenkään koko 1 350 kilometrin matkalla, ei tietenkään, mutta siellä kansainvälisten rajanylityspaikkojen lähellä, missä se aidosti on tarpeen.

Näiden paikallisten ihmisten asemaa minä suren. Heistä on tehty rikollisia. [Kimmo Kiljunen: Onko?] Epäillään jatkuvasti, autoja tutkitaan ja pysäytetään ihmisiä, ja sitten muutamia kavereita on syytteeseen viety ilman minkäänäköisiä näyttöjä. Varmaan siellä joku on rikkonut lakiakin — kaikkia lakejahan rikotaan, tieliikennelakia ja kaikkia muitakin lakeja rikotaan — mutta se valvonta on mennyt sille tasolle, että siinä ei ole mitään järkeä enää. Pankaa se viisi miljoonaa rahaa, arvoisa ministeri, siihen aitoon ihmisten auttamiseen, niin että sen pienen tytön ei tarvitse koulutiellä pelätä, kuoleeko hän huomenna suden raatelemana. Tämä sattuu minulla niin sydämeen tämä tämmöinen nykyinen meno, mitä on tapahtunut, ja tämä luonnonsuojeluhomma, mikä on mennyt aivan väärille urille. Ei mitään järkeä tässä hommassa enää ole. Ihminen ei ole enää tärkeä, vaan se suden elämä on tärkeä. Sitä pitää oikein poliisin voimin turvata. Seppo Kolehmaisen kanssa puhuin tästä siellä Linnan kutsujen loppuajalla, kun olimme poistumassa talosta, ja hyvää keskustelua käytiin, ja hänkään ei tätä ymmärtänyt, miksi näin asiat ovat.

Arvoisa ministeri, teidänhän tämä asia on. Ruvetkaa toimiin [Puhemies koputtaa] ja lopettakaa se jonninjoutava höpöttely näiden asioiden kanssa. [Mauri Peltokangas: Juuri näin! Erinomainen puheenvuoro!]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Edustaja Junnila poissa. — Edustaja Semi.

14.38 Matti Semi vas: Arvoisa puhemies! Ihan lyhyesti muutamia seikkoja tässä nostan esille:

Ensinnäkin on hyvä asia, että poliisin määrärahoihin ja näihin koko turvallisuusalan määrärahoihin laitetaan lisää rahaa, jotta saadaan lisää turvallisuustyöntekijöitä meille koko kentän puitteissa.

Budjetin alikohta PTK 143/2022 vp

Asia, mitä jäin pohtimaan tässä kokonaistilanteessa, on, että kun katsoo suomalaisten ikärakennetta ja kaiken kaikkiaan näitä ammattikuntia, mitä meillä on, niin eläköitymisen kasvaminen koko ajan yhä suuremmaksi eri ammattialoilla on tosiasia, mikä meillä on, ja korvaavien työntekijöitten ja nuorten riittävä saanti näille aloille on meillä todella haasteissa. Puhutaan työvoimapulasta, ja sitä on varmaankin jo lähestulkoon kaikilla aloilla tällä hetkellä olemassa.

Jäin miettimään tätä pelastajien tilannetta, niitten työkyvyttömyyseläkkeitä ja muita. Muistaakseni 95 tuli se lainuudistus, missä päätettiin pelastajien eläkeikä nostaa sinne normaaliin työntekijän eläkeikään, mikä nyt näkyy työkyvyttömyyseläkepäätöksissä, ja olen jäänyt miettimään, olisiko tässä mahdollista palata. Kuitenkin tuommoisen ikääntyvän pelastajan mahdollisuus tehdä tehokasta, hyvää työtä pelastustoimessa siinä vaiheessa on aika tiukille joutumista noin fyysisesti. Ajattelen pitkälle sitä mallia, eli onko tarpeen ruveta tarkastelemaan pelastajien eläkeikää uudella katselmuksella niin, että mihinkä ne fyysiset edellytykset riittävät, jotta he pystyisivät tekemään sen työn tehokkaasti ja saamaan mahdollisimman hyvää tulosta aikaan. Toisaalta se on myös sitten ollut pelastajien kohdalla tällainen houkutus hakea pelastusalan koulutukseen, kun tietää, että se työura on rajoitettu vähän aikaisemmin kuin mitä se nyt tällä hetkellä on eikä tarvitse niin rasittuneena ja heikossa kunnossa tehdä sitä.

Pitää luottaa siihen, että ihminen on hyvässä kunnossa loppuikänsä, mutta kun ihmisen fyysiset rajat tekevät tiettyjä rajoja, niin se tekee esteitä myös niissä tehtävissä liikkumiselle ja pärjäämiselle, niin ettei altistu vaaratilanteisiin. Kysyisinkin ministeriltä: onko pohdittu tätä tällaisista lähtökohtaa ja tällaisista näkemystä pelastajien kohdalla? — Ei muuta. Kiitos.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Kiitos. — Edustaja Pirttilahti.

14.41 Arto Pirttilahti kesk: Arvoisa puhemies! Käsittelyssä on sisäministeriön hallinnonala, ja todellakin on tärkeää rahoittaa ja panostaa sisäiseen turvallisuuteen näissä tilanteissa, mitä meillä on. Olen todella iloinen siitä, että poliisitoimeenkin tulee lisäystä, ja kuten jo aiemmin täällä esille on otettukin, niin toivottavasti se saa jatkoa seuraavan hallituksen toimesta, että päästään sinne 7 850:een — taitaa olla tällainen meidän tavoitepyykki, välipyykki, että päästäisiin siihen.

Eli aamun keskustelusta poimien on tosi tärkeää, että meidän poliisimäärää lisätään. Meillä on hyviä kokemuksia, muun muassa Mänttä-Vilppulassakin, että meillä on niin sanottu kummipoliisi tai koulupoliisi olemassa, ja minä luulisin, että olisi jokaisen koulussa hyvä olla tällainen henkilö, mille voisi käydä kertomassa omat huolensa, niin me voitaisiin näistä nuorisasioista päästä vähän eteenpäin rivakamminkin sitten. Keskustalla on 10 kohtaa tähän nuorisoriikollisuuteen ja hyvin samoja asioita, mitä tänäänkin keskusteltiin, mutta laitetaan ne vain toimeen.

Rajavartiolaitokselle tässä budjetissa annetaan nyt tähän niin sanottuun pilottiaitaan, ja se on keskusteluttanut kanssa. Tokihan se on nyt tärkeää, kun tuo itäraja sulkeutuu, että me pystymme hallitsemaan sitä rajaa, ja se on erinomainen asia. Ainakin niille osille, mitkä ovat tärkeitä, tulee tämä pilottiaita ja rajaeste muodostumaan.

Tähän pelastustoimeen: Tässä on paljon käyty juurikin keskustelua siitä, että niinkin iso määrä. Ymmärsinkö, että siis pelkästään pelastajia tarvitaan 2 500 ja tämän päälle halutaan vielä lisäksi sopimuspalokuntalaisia, vai olivatko nämä luvut jo yhdessä? Katson, että

Budjetin alikohta PTK 143/2022 vp

jos ne ovat yhdessä, niin varmaan ollaan sitten samalla hallintojaoksella samojen tietojen mukaisesti. Mutta tarve on suuri. Nyt on hyvällä uralla tämä, että meillä on ensi vuodelle muun muassa Kuopion Pelastusopistolle rahoitusta siihen, että valmistaudutaan vuoden 2024 alusta oleviin isompiin koulutusmääriin, ja myös se keskustelu, mitä on Helsingin opiston kanssa. Yhtä lailla on Pori meillä toiminta-alueena otettu esille ja myös sitten Vaasan alueet. Toivotaan tässä hyvää yhteistyötä, että näihin päästään. Eli sopimuspalokuntalaisten määrä on noin 16 000, ja tässä on arvio, että noin vajaa 1 000 me tarvitaan lisää, kun otetaan huomioon tosiaankin eläköityminen vuonna 2030. Ja sitten on se muutos sopimuspalokuntalaisissa, että harva-alueilta meillä tosiaan nämä toimijat vähenevät, ja sitten meillä on paremmin käytettävissä henkilöitä näillä kasvukeskusalueilla. Koulutuksen tarve on merkittävä.

Sitten tässä on muutamia kohtia, mitä itse ajaisin:

Tämmöistä sopimuspalokuntalakia seuraavassa pelastuslain uudistuksen mutkassa kylä. Esimerkiksi tämän koulutuksen hyväksyminen on yksi semmoinen asia, että jos olet vaikka Saksassa pelastajakoulutuksen käynyt, niin ei sinun tarvitsisi Suomessa lähteä taas nollapisteestä liikkeelle, että voitaisiin hyväksyä se koulutus.

Sitten hyvinvointialueilla on tällä hetkellä meillä ongelma. Se koskee noin 300—500:aa henkilöä. Eli hyvinvointialueilla töissä olevat ihmiset haluaisivat olla joko henkilökohtaisella sopimuksella tai sitten sopimuspalokuntien kautta töissä, mutta se ei aina onnistu. Kun meillä on 20 erilaista pelastusaluetta ja nyt hyvinvointialuetta, niin nämä tulkinnat ovat erilaisia eri alueilla. Tähän me tarvittaisiin vähintäänkin ohjausta, että se olisi mahdollista. Meillä on nämä erilaiset sopimukset, eli hyvinkin voisi seuraavan hallituksen aikana, kun tehdään pelastuslain uudistusta, olla niin, että tehtäisiin erillinen sopimuspalokuntalaki, tavallaan niin kuin Ranskan malliin, että meillä olisi otettu tämä erityisasia huomioon, että meillä on vahvasti iso joukko pelastajia, jotka toimivat vapaaehtoisesti — tai sopimusten kautta, on parempi sanoa näin.

Arvoisa puhemies! Näen hyviä asioita, hyvinkin, tässä budjetissa, ja pikkusen kun otetaan vielä huomioon nämä muutkin toimet, mitä tässä on... Maahanmuuttoasia oikeastaan jäi tuossa käsittelemättä, ja näen, että on hyvä pitää tämä maahanmuutto kunnossa. Muun muassa tki-työryhmän mukaan me tarvitaan paljon osaavia maahanmuuttajia, hyvin koulutettuja ja myös osaavia henkilöitä. Migrin tehtävä on toisaalta olla portsari mutta toisaalta olla sisäänheittäjäkin eri asioissa, [Puhemies koputtaa] mutta nämä roolit täytyisi pystyä erottamaan.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja edustaja Antikainen.

14.47 Sanna Antikainen ps: Kiitos, arvoisa herra puhemies! Tässä kohtaa otan sisäministeriön hallinnonalalta kaksi keskeistä toimijaa esille. Täällä on aiemmin varsinkin perussuomalaisen ryhmästä jo pidetty kokonaisvaltaisesti hienoja puheita aiheista, mutta tällä hetkellä tässä maailmanpoliittisessa tilanteessa varsinkin poliisilla ja Rajavartiolaitoksella on erityinen merkitys. Kävin läpi asiantuntijalausuntoja koskien budjettia, ja sieltä löytyi monia huolestuttavia seikkoja, jotka haluaisin tässä ottaa nyt esille.

Hallitus esittää nyt siis poliisin toimintamenoihin semmoisen 850 miljoonaa euroa, mikä on 43 miljoonaa euroa enemmän kuin vuoden 2022 varsinaisessa talousarviossa. Kun ottaa huomioon tämän maailmanpoliittisen tilanteen, niin pieni tuo lisäys on. Lisäksi on sanottava, että jos vertaa tätä lukua esimerkiksi kehitysapuun, joka menee sinne yli miljar-

Budjetin alikohta PTK 143/2022 vp

diin euroon, niin siihen suhteutettuna budjetti on pieni — eiköhän nämä kaksi asiaa pitäisi pikemminkin kääntää toisinpäin.

Tähän talousarvioesitykseen sisältyy myös lisäyksiä poliisille, esimerkiksi seksuaalirikoslainsäädännön kokonaisuudistukseen, lastensuojelun ja sosiaalipäivystyksen virkaavun maksuttomuuden kompensointiin, lapsiin kohdistuvien rikosten kiireelliseen käsittely sekä lähestymiskiellon tehostamiseen. Luvut ovat alle miljoona euroa. Nähdäkseni olisi hyvä, että näihin kiinnitettäisiin vielä enemmän huomiota, sekä lisäksi, että ne saisivat myös enemmän rahoitusta.

Lausunnossaan hallintovaliokunnalle sisäministeriöstä otettiin esille, että nämä poliisille esitetyt lisäykset talousarviossa... — Anteeksi, nyt minä vielä tarkistan, että onhan varmasti oikea lausunto. Kyllä, sisäministeriön muistiosta on nyt tämä, mitä tässä puhun, jotta en vain puhu väärin. — Eli täältä sisäministeriön muistiosta otettiin esille kipukohtia, ja tässä nämä poliisille esitetyt lisäykset korjaavat tätä poliisin taloudellista tilannetta mutta eivät ratkaise sitä. Poliisin määrärahojen käyttöä selvittäneiden selvitysmiesten mukaan on vaarana, että ilman menojen sopeutusta tai määrärahojen merkittävää lisäystä kuulu talousarviossa myönnetyn rahoituksen ja poliisin tarpeiden välillä kasvaa. Tässä maailmanpoliittisessa tilanteessa, tässä tilanteessa, jossa meillä katujengit taistelevat jo melkein kaduilla, ei voi olla niin, ettei poliisi saa niitä resursseja, jotka he tarvitsevat. Se poliisin osalta.

Seuraavaksi ottaisin esille Rajavartiolaitoksen, joka saa tässä budjetissa hiukan alle 500 miljoonaa euroa. Tämä on 209 miljoonaa euroa enemmän kuin vuoden 2022 varsinaisessa talousarviossa. On hyvä, että budjetti kasvaa, ja se tulee todellakin tarpeeseen, mutta on ikävää, että vasta tässä tilanteessa Rajavartiolaitos saa tarvitsemaansa lisärahoitusta.

Tässä muistiossa, jota jo olen esitellyt, kerrotaan, kuinka toimintaympäristön muutoksen johdosta Rajavartiolaitokselle osoitetut määrärahat ovat pääosin kertaluontoisia. Tämä on erittäin ikävää, koska tämä tilanne ei ole kertaluontoinen. Tämä on jatkuva ja pahimmillaan jopa paheneva, ja samaan aikaan Rajavartiolaitoksen toiminnan rahoittamiseksi tarvittava peruskehys ei riitä turvaamaan toimintaa nykytasollaan, jota tilanne vähintään edellyttäisi. Tämäkin on erittäin huolestuttavaa, ja olisin toivonut, että näihin asioihin olisi kiinnitetty enemmän huomiota siten, että Rajavartiolaitos ja poliisi olisivat voineet tehdä tulevia vuosia varten suunnitelmia siten, että rahoitus olisi pysynyt ainakin samana, eikä siten, että näitä olisi tehty vain ja ainoastaan kertaluontoisina. — Kiitos, arvoisa herra puhemies.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Kiitos. — Ja vielä edustaja Kinnunen, Jari.

14.52 Jari Kinnunen kok: Arvoisa herra puhemies! On pakko palata näihin poliisin määrärahoihin. Täällä hallituspuolueet kilvan kehuskelevat, kuinka poliisi on saanut enemmän rahaa kuin koskaan. Samalla ei useinkaan kerrota, miksi näin on. Arvoisat kuulijat, ei kerrota nousseista vuokrista, ict-kuluista, polttonesteiden hinnoista eikä myöskään nousseista henkilöstökuluista. Ei kerrota ihmisille, että mainitut kulut eivät ole poliisin itsensä aiheuttamia. Ne määritellään ihan muualla, esimerkiksi täällä.

On hyvin muistissa, kuinka jopa keskusta vasemmistohallituksen rintamassa viime vuonna huusi täällä, että mihin poliisi on rahansa hassannut, nimenomaan näillä sanoilla: ”Mihin poliisi on rahansa hassannut?” Kun poliisin rahankäyttöä avattiin riippumattomien tutkijoiden toimesta, tämän selvityksen tulos vaiettiin kuoliaaksi. Se oli hallitukselta poliisia halventava, arvoton näytelmä. Nytkään te, hyvä hallitus, ette pystyneet muuhun kuin

Budjetin alikohta PTK 143/2022 vp

budjettiin, joka ylläpitää nykyisen tilanteen. Se tarkoittaa siis sitä, että jälleen ensi vuonna, kuten tänäkin vuonna, määräaikaista virkoja jätetään täyttämättä, jotta rahat riittäisivät. Se tarkoittaa sitä, että selvitysprosentit laskevat edelleen, erityisesti omaisuusrikosten osalta. Se tarkoittaa lisää tehtäviä, joihin poliisi ei ehdi.

Paljon puhutaan täällä siitä, että poliisille pitää antaa koulutusta siihen, tähän tai tuohon. Ne ovat mielipiteitä, joita heitellään täällä ilmaan, ilman perehtymistä poliisin koulutukseen ja työpaikoilla ja jatko-opinnoissa saatavaan uuteen oppiin. Kävin kolme viikkoa sitten tervehtimässä oman yksikköni henkilöstöä. Neljä oli joukosta poissa, ja kaikkia heitä ei ole voitu korvata. Toivottomuus, turhautuneisuus ja väsyminen näkyi ja kuului. Tänä vuonna on siellä jätetty täyttämättä järkyttävä määrä määräaikaista virkoja — ja täällä keuhataan, että meillä on 7 500 poliisia. Se määrä on sellainen, että se vastaa yhden poliisi-aseman henkilöstöä. Tarkka luku jääköön sanomatta, sillä se on seikka, jota ei poliisimies rikolliselle ilmoita.

Mitä tulee Poliisiammattikorkeakoulun oppilasmääriin, niin on pakko tuoda ilmi kehitys Saksassa. Olin siellä kurssilla, jonka aiheena oli poliisitoiminta etnisten ryhmien kanssa. Siellä on eräissä osavaltioissa päässyt poliiseiksi henkilöitä, joiden tavoitteet ovat olleet oman etnisen ryhmän etujen ajaminen ja jopa kytkeytyminen rikollisuuteen. [Sanna Antikainen: Tiesittekö tätä, sisäministeri?] Älkää nyt vaan kuvitelko, että kouluun pääsyn kriteerien alentaminen on avain poliisin koulutuspaikkojen täyttämiseksi sellaisilla ihmisillä, jotka pystyvät vielä toimimaankin ihmisten hyväksi täysin puolueettomasti.

Miksi ette saaneet aikaiseksi budjettiin muuta kuin tekohengitystä yhdeksi vuodeksi? [Sanna Antikainen: Koska eivät halua!]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja nyt ministeri Mikkonen, kolme minuuttia.

14.55 Sisäministeri Krista Mikkonen: Kiitos, arvoisa puhemies! Ensin ehkä on hyvä sanoa, ettei nyttien kuulijoille jää väärää kuvaa tästä edustaja Hoskosen esiin nostamasta SusiLIFE-hankkeesta: Kyseessä on siis kuusivuotinen hanke, jonka kokonaisrahoitus on viisi miljoonaa, josta yli kolme miljoonaa tulee siis EU:lta. Sitten sinne tulee maa- ja metsätalousministeriöstä suuri osa ja eri toimijoilta, kuten MTK, Luke, Riistakeskus ja näin edelleen. Mitä tulee sisäministeriön rahaan, niin ei ole kyse mistään viidestä miljoonasta, jota tähän hankkeeseen laitettaisiin. Hankkeellahan siis etsitään työkaluja susien aiheuttamien haittojen ja vahinkojen ennaltaehkäisyyn tuolla alueella, missä susia on, ja pidän sitä kyllä ihan tärkeänä työnä.

Tässä nousi paljon esille tämä pelastajien tilanne ja pelastajapula, ja tämä on todellakin semmoinen asia, mihin on syytä etsiä ratkaisuja monella eri tavalla. Näillä sopimuspalokunnilla ja sopimuspalokuntalaisilla, jotka nostettiin tässä esiin, on tärkeä rooli meidän pelastustoimissa, ja sen takia myös on syytä kiinnittää huomiota niihin keinoihin, miten voimme vahvistaa heidän rooliaan, miten voimme varmistaa, että me saamme sopimuspalokuntalaisia mukaan toimintaan, koska sielläkin tietysti tätä poistumaa on ja tavallaan eläköitymistä näistä sopimuspalokuntalaisista, ja siksi nämä eri keinot, mitä tässä on nostettu, on syytä kyllä katsoa: niin siviilipalveluksen hyödyntäminen kuin sitten se, että jos tämän koulutuksen on muualla saanut, niin miten se meille kelpaisi. Ja tosiaan tämä hyvinvointialueen henkilökunta on myös asia, jota sisäministeriössä paraikaa katsotaan.

Budjetin alikohta PTK 143/2022 vp

Sitten tulivat esille maahanmuuttoasiat, Migrin riittävät resurssit. Migrissähän on nyt tehty paljon tätä automatisaatiotyötä, ja täällä eduskunnassakin on pari lainsäädäntöhankeetta siihen liittyen. Se on ollut se työkalu, missä on näitä työperäisiä lupia saatu nopeutettua merkittävästi. Tästä on itse asiassa tullut paljon kiitoksia yrityksiltä. Erityisesti nyt näitten erityisosaajien lupaprosessien nopeuttamisessa on edistytty merkittävästi, samoin kuin asiantuntijoiden ja startup-yritysten tarvitsemien työntekijöiden. Nyt meidän täytyy huolehtia, että tämä lupaprosessien nopeuttaminen ja sujuvoittaminen tapahtuu kaikkien näiden työlupien osalta, jotta voimme taata riittävän maahanmuuton, jota tässä maassa todellakin tarvitsemme ulkomaalaisten työntekijöiden suhteen. Sitten tietysti samanaikaisesti meidän pitää huolehtia siitä, että meidän turvapaikkapolitiikkamme on toimiva, ja siihen kuuluvat myös sitten nämä palautukset omana osanaan. Meidän järjestelmän pitää olla sellainen, että turvaa saa silloin, kun siihen on oikeutettu, mutta toisaalta täytyy huolehtia siitä, että sitä ei väärinkäytetä. Ja tähän on tietysti koko EU:n laajuinen kysymys, miten me saamme EU:n turvapaikkapolitiikan toimivaksi, ja tietysti se, että sitten laillisia reittejä lisätään, on osa sitä. Ukrainalaisten kohdalla iso ponnistus tulee olemaan siinä, kun nyt ukrainalaisilla tulee vuosi täyteen Suomessa. He voivat halutessaan [Puhemies koputtaa] hakea kotikuntaa. Siinä me teemme työtä yhdessä muiden ministeriöiden kanssa, että tämä siirtymä olisi mahdollisimman sujuva, jotta siellä kunnissa niin opetustoimi, TE-toimistot kuin muut toimijat nyt sitten pystyisivät hyvin ottamaan koppia ja huolehtimaan siitä, [Puhemies koputtaa] että ne ukrainalaiset, jotka tänne jäävät ja haluavat kotikunnan, pystyvät hyvin pääsemään mukaan meidän yhteiskuntaan.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Nyt, arvoisat edustajat, tätä pääluokkaa varten tässä vaiheessa varatut puolitoista tuntia on ylitetty, mutta pyydyt puheenvuorot pidetään päiväjärjestyksen muiden asiakohtien tultua käsitellyiksi. Keskustelu ja asian käsittely siis keskeytetään ja asian käsittelyä jatketaan myöhemmin tässä istunnossa.

Pääluokan käsittely keskeytettiin kello 14.59.

Pääluokan käsittelyä jatkettiin kello 19.37.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Jatketaan aiemmin tässä täysistunnossa keskeytynyttä yleiskeskustelua pääluokasta 26. — Edustaja Kiljunen, Kimmo poissa. — Edustaja Kari paikalla.

19.37 Mika Kari sd: Arvoisa herra puhemies! Tähän sisäministeriön pääluokkakeskusteluun varasin puheenvuoron jo useita tunteja sitten, ja osa näistä puhetarpeista on mennyt tämän välikysymyskeskustelun ja turvallisuuskeskustelun kautta ohi, mutta ei kuitenkaan ihan kaikki. Toivoisin, ehkä vähän nyt jo voi perinnön siirtonakin sanoa tulevalle hallitukselle ensi kevään vaalien jälkeen, että tämä sisäisen turvallisuuden pääluokan kokonaisuus pystyttäisiin parlamentaarisesti sopimaan, vähän samalla hengellä ja tavalla kuin esimerkiksi puolustushallinnon pääluokka eduskunnassa sovitaan.

Jos nyt jälleen kerran katsotaan hallituskausiin, tällä iällä voi katsoa jo vähän taaksepäinkin, on täysin kohtuutonta sisäisen turvallisuuden toimijalle — poliisille, Tullille, Ra-

Budjetin alikohta PTK 143/2022 vp

javartiolaitokselle, hälytyskeskukselle ja niin edelleen — tilanne, jossa hallituskaudesta riippumatta jokaisen hallituskauden aikana on sisäisen hallinnonalan budjetti kuin Linnanmäen vuoristorata: ylös ja alas, lisätalousarvioita ja erilaista paikkaa paikan päällä.

Tässä nähtiin muutama vuosi sitten, tai vähän toista vuotta sitten, tilanne, jossa jouduttiin lisätalousarviolla paikkaamaan jopa 30 miljoonalla eurolla poliisin budjettia. Tämän tyyppinen toiminta ei ole tietenkään kenenkään toive eikä varmasti myöskään tarkoituksellinen tilanne, mutta tästä poliisin hallinnonalan määrärahasosta pitäisi eduskunnassa valita laajempi yksimielisyys hallituksesta riippumatta. Tämä ei ole siis moite nykyiselle eikä sen paremmin entisillekään hallituksille, mutta olen tästä usein 12 vuoden ajan salissa puhunut ja toistan sitä edelleenkin, varsinkin niiden kokemusten pohjalta, joita tuossa jo hie-man kuvasin. Sisäisen turvallisuuden hallinnonala koko sisäministeriön tehtävineen on kuitenkin eräänlainen yhteiskunnan konehuone, jonka toimintojen varmistaminen 24/7 on koko tämä eduskunnan yhteisen vastuun ja vaikutusvallankin alla. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Kiitos. — Edustaja Kilpi poissa. — Myös edustaja Heinonen poissa. — Edustaja Huru.

19.40 Petri Huru ps: Kiitos, arvoisa herra puhemies! Täällä on nyt käsittelyssä sisäministeriön pääluokan budjetti, ja täällä on tänään puhuttu paljon pelastajapulasta ja pelastajakoulutuksesta. Meillä on noin kahden ja puolen tuhannen pelastajan vaje tiedossa, ja tämänhetkiset koulutusmäärät eivät riitä täyttämään tätä koulutusvajetta.

Olen aiemminkin koettanut kysyä tämän alueellisen koulutuksen perään. Meillä on Satakunnassa varmasti Suomen toiseksi paras koulutusalue tai harjoitusalue Kuopion Pelastuskoulun jälkeen. Näkisinkin, että tässä tämänhetkisessä tilanteessa olisi syytä suosia alueellisia jo olemassa olevia resursseja koulutuksen järjestämiseksi sen sijaan, että sijoitamme tai investoimme pysyviin rakenteisiin tilapäisen koulutustarpeen ollessa kyseessä.

Haluaisin vielä tuoda ilmi tähän pelastajapulaan liittyen tämän Kuopion Pelastusopiston saaman määrärahan, jossa ruvetaan selvittämään tätä koulutusta. Näillä useilla sadoillatuhansilla euroilla olisimme jo hyvinkin pystyneet järjestämään Satakunnassa alueellista koulutusta. Toivottavasti tästä ei tule aluepoliittista kysymystä [Tuomas Kettunen: Älkää tehkö!] vaan voisimme myös hyödyntää tätä alueellista koulutusta. — Tämä alueellinen koulutus, edustaja Kettunen, ei uhkaa millään sorttia Kuopiossa järjestettävää koulutusta. Se on siellä, ja sen tuleekin olla siellä, mutta tämä on täydentävää koulutusta.

Haluan, arvoisa puhemies, vielä sanoa tähän loppuun, että alueellinen koulutus on myös vetovoimatekijä pelastusalueelle. Olen puhunut esimerkiksi olympiauimari Mattssonin kanssa asiasta, ja hän on itse kertonut tästä, että pelastusala kiinnostaa häntä mutta tämänhetkinen järjestelmä, kun pitäisi hänenkin perheellisenä lähteä Kuopioon, on erittäin haastava. Hän nimenomaan toi esiin sen, että jos tätä koulutusta olisi saatavissa myös alueellisesti, niin hän todennäköisesti hakeutuisi koulutukseen välittömästi, kun perhetilanne sen sallii. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Kiitos. — Ja edustaja Autto.

19.43 Heikki Autto kok: Arvoisa herra puhemies! Turvallisuus on yhteiskunnan peruskallio, jonka päälle kaikki muu hyvä voi rakentua, ja tässä ajassa tietysti turvallisuuteen on jouduttu satsaamaan sotilaallisen maanpuolustuksen näkökulmasta todella huomattavasti.

Budjetin alikohta PTK 143/2022 vp

Se on tietysti valtavan tärkeää, että maamme koskemattomuus on turvattu, jolloin voimme ajatella, että pystymme rakentamaan turvallista yhteiskuntaa myös tänne maamme rajojen sisäpuolelle.

Mutta, arvoisa puhemies, kyllä tämän hallituskauden jälkeen varmasti tarvitaan jatkossa vielä voimakkaampia panostuksia siihen, että poliisien määrää pystytään ensinnäkin lisäämään. Vaikkapa kun edellä keskusteltiin Suomeen rantautuneesta ja tänne täysin vieraasta ja kuulumattomasta jengirikollisuusilmiöstä, niin se, että poliisi näkyy siellä nuorten arjessa muistuttelemassa, että nuoret pysyvät kaidalla polulla, on valtavan paljon vaikuttavampaa työtä kuin sitten korjata asioita, selvittää rikoksia ja estää niitä jengien välisiä välienselvittelyjä. Elikkä tässä mielessä poliiseja tarvitaan lisää koko maahan, poliiseja tarvitaan lisää hyvin erilaisiin tehtäviin. Otan vain yhden huolenaiheen, esimerkiksi liikenteen valvonta: jostain syystä suomalaiset käyttävät nykyään huumausaineita huomattavan paljon, ja niitä huumekuskeja ei sieltä liikenteestä saada kyllä millään muulla pois kuin sillä, että partio pysäyttää. Tässä mielessä esimerkiksi liikennevaliokunnassa olleet kuulemiset siitä, kuinka paljon poliisi käytännössä ennättää tämmöistä liikenteenvalvontatyötä tekemään, ovat kyllä huolestuttavia ihmisten arjen turvallisuuden kannalta. Elikkä poliisille tarvitaan lisää voimavaroja.

Mutta, arvoisa puhemies, poliisi ei tietenkään ole ainoa sisäisen turvallisuuden viranomaisemme, vaan edellä oli edustaja Hurun todella tärkeä puheenvuoro pelastapulasta. Pelastajia tarvitaan lisää, ja on myös todella tärkeää huolehtia siitä, että valtiovalta on hereillä. Nyt kun vuodenvaihteessa hyvinvointialuemuutos tapahtuu — järjestämisvastuu sote-palveluista mutta myös pelastuspalveluista siirtyy uusille perustettaville hyvinvointialueille — niin vaikka hyvinvointialueen valtavan sote-kokonaisuuden rinnalla se pelastuspuoli voi euromäärällisesti vaikuttaa kovin vaatimattomalta, niin ei missään nimessä saa käydä niin, että se jäisi lapsipuolen asemaan, vaan se on arjen turvallisuutemme kannalta todella tärkeää.

Myös, arvoisa puhemies, esimerkiksi rajavalvontaan panostaminen tässä ajassa on tietysti todella tärkeää. Ja olisi varmasti monia muitakin näkökulmia, mitä tulisi korostaa, mutta tässä nyt lyhyesti. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Kiitos. — Ja edustaja Junnila.

19.46 Vilhelm Junnila ps: Arvoisa puhemies! Sisäministeriön hallinnonalasta puhuttaessa hyvin usein huomio kiinnittyy itärajaan, ja viimeaikaisiin tapahtumiin suhteutettuna se ei liene ihme. Mutta jos mietitään käytännön kannalta, itse asiassa Länsi-Suomen rajavartiolaitoksen tehtävät ovat lisääntyneet kaikkein eniten. Kuten tiedämme, Ahvenanmaalla on tietty asema tässä, mutta sitten harva tulee ajatelleeksi, että aivan sieltä eteläisimmästä Suomesta ylös Perämeren pitkin Ouluun saakka ulottuu tämä alue. Heillä on myös akuutteja ongelmia niin kaluston suhteen kuin sitten näiden tukikohtien suhteen. Se on ehkä sellainen, mikä tässä on jäänyt jossain määrin huomiotta, ja uskon, että tähän tullaan palaamaan joko ensi vuonna tai sitä seuraavana vuonna, kun nämä ongelmat tästä konkretisoituvat.

Täällä on useaan otteeseen otettu esille myös, että olisi hyvä löytää parlamentaarinen yhteisymmärrys nimenomaan sisäministeriön hallinnonalasta. Ongelma siinä on se, että hyvin usein nämä koskettavat esimerkiksi ulkomaalaislakia tai ylipäätään asioita, jotka ovat ulkoasiainhallinnossa, ja itse koen kyllä äärimmäisen vaikeaksi, että tästä saisi parlamen-

Budjetin alikohta PTK 143/2022 vp

taarisesti sovittua jotakin yhteistä toimintaohjelmaa. Hyvin usein on niin, että kun ongelmat ovat tarpeeksi vaikeita, perustetaan parlamentaarinen työryhmä, joka tekee tietyn raportin, ja sen jälkeen poliittiset puolueet eivät asiaa edistä. Nyt kun katson hallituksen esityksiä tällä kaudella, ne ovat olleet sellaisia, että laittomasti maassa oleville terveystalve- luja laajennetaan, ulkomaalaislakiin on tökitty reikiä useaan otteeseen, ja sitten osa on jo kaatunut tässä vaiheessa, eli jopa humanitaarinen viisumi on ollut keskustelussa. Kun nämä ottaa huomioon, niin kyllä on aika vaikeaa saada poliittista yksimielisyyttä sisäministeriön alalta näissä asioissa. Kyllä ne ovat sen verran suuria ideologisestikin haastavia asioita, että en oikein usko siihen, että tämä parlamentarismi tässä tulisi pelastajaksi.

Edustaja Huru puhui myös pelastuslaitoksen toiminnasta, ja se tuli mieleeni — vaikka edustaja Huru onkin erinomaisessa kunnossa — että palomiesten eläkeikä oli joskus 80-luvun loppupuolella 55, ja nyt se on asetettu samaan kuin muillakin henkilöillä. Kyllä tämä kentältä tuleva viesti on erityisen rankkaa nimenomaan palomiesten osalta tällä hetkellä. Toivon, että myös sisäministeriö herää tähän ja ottaa tämän jatkossa huomioon ja keskusteluun sitten sosiaali- ja terveysministeriön kanssa. Työhyvinvointi kuuluu myös pelastus- alalle. [Petri Huru: Juuri näin!] Nyt se jatkuvasti liittyy ainoastaan sosiaali- ja terveystalve- leen.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Holopainen.

19.49 Hanna Holopainen vihr: Arvoisa puhemies! Jatkan tuosta pelastusalan eläkeiästä. Juuri näin, siis pelastusalan työkyvyttömyyseläkkeitten määrä on tosi suuri ja pelastajat harvoin pystyvät jatkamaan sinne eläkeikään asti. Olen itse tehnyt toimenpideoitteen siitä, että toteutettaisiin tätä Pelastusalan unionin esittämää mallia tässä eläkejärjestelmässä, jolla sitten tammöisen lisäeläkkeen kautta saataisiin joustavuutta. Se olisi heidän laskel- miensa mukaan kustannusneutraali työnantajalle, mutta se myöskin auttaisi nimenomaan tähän tilanteeseen ja mahdollistaisi siellä työssä olemisen pidempään ja sen, että myös- kään tämä eläkekertymä ei sitten muodostuisi niin matalaksi kuin mitä nyt, jos työkyvyt- tömyyseläkkeelle joutuu jäämään aiemmin.

Sen lisäksi nostin aiemmissa puheenvuoroissani esiin sen, että olisi syytä pistää vireille muun muassa asevelvollisuuden kehittämistä mieltineen komitean ehdotus tästä, että siviilipalveluksen yhteydessä voitaisiin pilotoida pelastusalan koulutuksen suorittamista. Toi- vottavasti se nyt sitten ainakin seuraavalla hallituskaudella etenee. Se on pieni osa sitä, että saataisiin lisää pelastajia, mutta kuitenkin olisi merkittävää tehdä kaikki toimet, joilla pe- lastajien määrää saadaan siihen tavoitteeseen, joka täällä on aiemminkin tullut, että tarvi- taan 2 500 pelastajaa vuoteen 2030 mennessä.

Sitten täällä edellisessäkin keskustelussa, tuossa välikysymyskeskustelussa, puhuttiin poliisien määrästä. Nostaisin esiin sen, että vaikka hallitusta on kovasti syytetty, niin ni- menomaan tässä hallituksen sisäisen turvallisuuden selonteossa on linjattu, että vuoteen 2030 mennessä poliisien määrä pitää nostaa 8 200 henkilötyövuoteen, ja tähän on aivan merkittävä lisäys varsinkin verrattuna siihen, kuinka aiempina kausina poliisien määrää on lisätty. Täällä esimerkiksi kokoomuksen puheenvuorossa äsken kuultiin, että he olisivat valmiita lisäämään resursseja kahdeksalla miljoonalla. Se ei vielä oikeastaan kuulosta sil- tä, että päästäisiin edes tähän 8 200 poliisin määrään 2030-luvulle mennessä. Tässä tieten- kin pullonkaulana on tämä poliisikoulutus. Se, että pystytään kouluttamaan riittävä määrä poliiseja, ensinnäkin tarvitsee tietenkin sen, että sinne on riittävästi kelpoisia hakijoita, ja

Budjetin alikohta PTK 143/2022 vp

nythän olemme kuulleet, että hakijamäärät ovat heikentyneet. Tässä varmasti on yhtenä syynä se, että tämä rahoitus on ollut niin tempoilevaa eikä olla pystytty tarjoamaan pitkäaikaisia työsuhteita. Erityisesti kun olen keskustellut poliisipäälliköiden kanssa, niin he ovat tuskastelleet nimenomaan sitä, että he eivät ole omalle henkilökunnalleen pystyneet tarjoamaan pysyviä työsuhteita, ja sitten se on aiheuttanut semmoista tempoilevuutta, että ihmiset joutuvat aina hakemaan näitä määräaikaista työsuhteita. Semmoinen pysyvyys sieltä on puuttunut, mikä ei varmastikaan lisää sen alan houkuttelevuutta. Tähän on ihan välttämätöntä tulevilla hallituskausilla puuttua.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja edustaja Kankaanniemi.

19.52 Toimi Kankaanniemi ps: Arvoisa herra puhemies! Täällä budjetissa on kaksi pääluokkaa, joista toisaalta sisäisin siirroin tai sitten suoranaisiin leikkauksin voitaisiin vapauttaa rahoja järkevämpään käyttöön. Tässä yhteydessä totean, että ympäristöministeriön määrärahat ovat kasvaneet tällä vaalikaudella, siis vuoden 2019 tasosta ensi vuoden tasoon, 80 prosentilla. Vuonna 19 oli Sipilän hallituksen viimeinen budjetti, jossa loppusumma oli 199 miljoonaa ympäristöministeriön pääluokassa, nyt 357 miljoonaa. Ei ole ihme, että valtakunta on katastrofissa taloudellisesti. Sieltä pitäisi leikata ja siirtää järkevämpiin tarpeisiin. Ei se vuosi 19:kaan nyt mikään huono vuosi ollut. Paremmin moni asia kuin nyt.

Toinen on tämä sisäministeriö. Meillä perussuomalaisilla on esitys täällä vastalauseessa, että kolmen momentin osalta leikkaukset, yhteensä 133 miljoonan leikkaus. [Tuomas Kettunen: Mistä leikataan?] Tietysti voisimme tehdä niin, että tästä 133 miljoonasta siirrettäisiin osa poliisille ja pelastuslaitokselle, jolloin ne kotimaiset, vakavat ongelmat saataisiin hallintaan, ja sitten loppu, vaikkapa sata miljoonaa, siirrettäisiin vaikkapa oikeuslaitokselle, maatalouden hätään tai energiaratkaisujen mahdollistamiseen, mitä hallitus nyt epätoivoisesti etsii.

Arvoisa puhemies! Perussuomalaisten vaihtoehtobudjetti rakentui sille periaatteelle, että me emme lisää menoja vaan supistamme niitä, leikkaamme monista kohdista ja sitten toisaalta teemme budjetin sisällä sisäisiä siirtoja, juuri näin, että ympäristöministeriöltä siirretään järkevään käyttöön muihin ministeriöihin [Tuomas Kettunen: Mistä leikkaatte tällä hallinnonalalla?] ja toisaalta sisäministeriön sisällä käytetään maahanmuuttoon liittyvät 133 miljoonaa järkevämmiin. Edustaja Holopainen tuossa edellisessä keskustelussa vaati sitä miljardia rikollisuuskohteisiin, mutta ei tarvita sellaisia, kun tehdään täällä sisäministeriön sisällä tällaisia järkeviä muutoksia, niin että me saamme näitä ongelmia hoidettua valtavasti. Mutta tämä hallitus on valinnut tämän tuhlaailun ja hulvattoman menon tien, joka johtaa suuriin ongelmiin taloudessa vuosiksi eteenpäin. Nyt ollaan kyllä siinä tilanteessa, että enää ei voida näitä menoja perustella koronalla tai sodalla, vaan hallitus on huoleton eikä katso meidän tulevia sukupolvia ollenkaan velkaannuttaessaan maata. [Tuomas Kettunen: Ei pidä paikkaansa!]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Kettunen.

19.55 Tuomas Kettunen kesk: Arvoisa puhemies! Nyt sisäiseen turvallisuuteen ja rajaturvallisuuteen on satsattu, panostettu runsaasti tällä hallituskaudella, ja se on myös keskustan linjan mukaista työtä ja tekoja. Paljon on tekoja myös edessä, mutta niin on takanaakin. Poliisien määrästä on nyt edellisessä keskustelussa käyty laajastikin keskustelua. No,

Budjetin alikohta PTK 143/2022 vp

poliisien määrä nyt on lisääntynyt sillä noin 300 poliisilla aina sinne seitsemään- ja puolentuhanteen poliisiin. Edustaja Autto käytti tuossa aikaisemmin puheenvuoron, jossa hän totesi, että poliisien määrää tulisi lisätä myös seuraavilla hallituskausilla, ja kyllä tälle puheelle myös keskustan suunnalta tulee kannatusta. Eli tuota poliisien määrää tulee tarkastella ja lisätä myös tulevaisuudessa.

Sitten tästä rajaturvallisuudesta. Siihen on nytten panostettu uusimalla rajavartiolaitosten kalustoa niin maalla, merellä kuin ilmassa. Edustaja Junnila käytti puheenvuoron, jossa toi esille, että kun tuonne itärajan suuntaan on satsattu nyt ehkä enemmän, ihmisille näyttäytyy tuo rajaturvallisuus raja-aidan rakentamisessa. Tähänhän on sitten esitettykin se 139 miljoonaa euroa itärajan esteaidan ensimmäisen vaiheen rakentamiskustannuksiin. Mutta täytyy muistaa myös, että kyllä sinne länsirannikollekin on asianmukaisesti satsattu. Jo aiemmin on päätetty, että kaksi uutta ulkovartiolaivaa hankitaan, ja ne nostavat merkittävästi rajavartiolaitosten toimintavalmiutta myös tuolla rannikon suunnalla. Totta kai nämä laivat ovat tärkeitä, ensinnäkin pitämään huolen siitä, että laittomasti ei maahan tulla, mutta sitten myös vakaviin meripelastustehtäviin, merellisiin ympäristöonnettomuuksiin ja Suomen alueellisen koskemattomuuden loukkauksiin näillä laivoilla tullaan satsaamaan.

Kunnioitettu puhemies! Paljon arvostamani edustaja Huru käytti ansiokkaan puheenvuoron pelastustoimesta ja siihen liittyvistä haasteista, ja käytitte myös aluepoliittisen puheenvuoron koulutuksen osalta. Minun mielestäni teidän puheessanne on paljon arvokasta, koska nythän sisäministeriökin on tehnyt tänä vuonna selvityksen, jonka mukaan vuoteen 2030 mennessä tarvitaan tähän maahan 1 122 uutta pelastajaa enemmän [Petri Huru: Jopa kaksi- ja puolituhatta!] verrattuna nykyiseen koulutustasoon. Totta kai siellä Kuopiossa pitää koulutus säilyttää, mutta varmasti keskustelua kannattaa, edustaja Huru, myös jatkossakin pitää sen suhteen, että olisi myös tämmöistä alueellista koulutusta.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Kari, Mika.

19.59 Mika Kari sd: Arvoisa herra puhemies! Haluan hieman, vähän puolustaa tätä ehdotustani, jonka olen kyllä sanonut, niin kuin kerroin, aikaisemmissakin puheenvuoroissa jo useamman kauden, että tämän sisäisen turvallisuuden pääluokan sisältä haettaisiin laajempaa parlamentaarista yksimielisyyttä.

Meillä on tällä hallituksella, ja edelliselläkin, parlamentaarisia seurantaprosesseja sisäisen turvan selontekoon. Viime kaudella se oli lähinnä virkamiesten tekemä seurantatyö, joka näyttäytyykin enemmänkin sisäministeriön hallinnonalan sisäisenä resurssijakona, mutta tällä kaudella oli jo parlamentaarinen seuranta. Toivoisin, että seuraavalla kaudella tämä parlamentaarinen työ laitettaisiin sinne hallituskauden alkuosaan, jotta myös niitä toimenpiteitä, joita parlamentaarista työstä tulee, voitaisiin ulottaa tänne talousarvioprosesseihin.

Niin kuin edustaja Junnila tuossa totesi, että voi olla vaikea löytää yksimielisyyttä, niin niin voi olla, mutta haluaisin kuitenkin muistuttaa, että tässä salissa ollaan oltu historiaan katsottuna huomattavasti kauempana toisiamme menneinä vuosikymmeninä. Ja uskonpa, että tällaisena aikana, jona elämme, kun hallitus on laittanut miljardeja turvallisuuteen tai pandemian torjuntaan, voisimme löytää yksimielisyyttä huomattavasti laajemmalla pohjalta, kun ottaisimme sen yksimielisyyden työkalun käyttöön heti vaalikauden alussa.

Budjetin alikohta PTK 143/2022 vp

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Huru.

20.00 Petri Huru ps: Kiitos, arvoisa herra puhemies! Täällä äsken puhuin pelastusalan koulutuksesta ja pelastajien tarpeesta, ja siinä yhteydessä nostettiin esiin myös palomiehen eläkeikä. Se on totta, että nykyinen eläkeikä on työssä jaksamisen tai työssä selviytymisen osalta liian korkea. En itse kaipaa pelastusalan ammattilaisena vanhaa 55 vuoden eläkeikää, mutta tosiaan nykyinen eläkeikä ei ole realistinen, se on liian korkea. Näkisin, että sopiva eläkeikä olisi noin 60 ikävuoden tietämillä, jonka jälkeen voisi arvokkaasti vetäytyä eläkkeelle työuran jälkeen sen sijaan, että ruvetaan mahdollisesti siirtämään muihin tehtäviin, joihin ei ole edes saanut koulutusta. Pelastuslaitosten vahvuudet ovat tällä hetkellä resurssien puutteesta johtuen niin pienet, että siellä ei ole sellaisia työtehtäviä, joihin voitaisiin ikääntynyt palomies siirtää. Periaatteessa kaikkien palomiesten täytyy tällä hetkellä olla niin sanotusti savusukelluskelpoisia, jotta he pystyvät täyttämään hälytystehtävillä vaadittavat kriteerit.

On myös mainittava siitä, että se ehkä olisi kyllä myös kustannustehokasta, kun siirretäisiin ikääntyvä palomies aiemmin eläkkeelle ja saataisiin tilalle nuorempia palomiehiä, jotka täyttävät vaadittavat kriteerit, sillä se ei ole rahankäytön kannaltakaan järkevää, että keksimällä keksitään jotain töitä ja pidetään ikääntyvät palomiehet vielä töissä.

Eli olisi kyllä syytä tarkistella uudelleen palomiehen eläkeikää. — Kiitos. [Toimi Kaanniemi: Valitaan ne eduskuntaan! — Naurua]

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Junnila.

20.03 Vilhelm Junnila ps: Arvoisa puhemies! Jatkan vielä Länsi-Suomen merivartiostosta:

Nimittäin sen toimialue on 1 080 kilometriä merirajaa ja 48 kilometriä maarajaa Ruotsin kanssa. Sen lisäksi harva tulee ajatelleeksi, että lentää sitten Oulusta tai lentää vaikka Porista, niin Länsi-Suomen merivartiosto itse asiassa hoitaa myös rajamuodollisuudet. Niin se hoitaa myös kaikki satamat, mukaan lukien Maarianhaminan.

Kun tässä turvallisuustilanteesta puhuttiin, niin Ahvenanmaan asemahan on hyvin merkittävä puolustuspoliittisestikin, ja edustaja Karikin hyvin tietää, mikä on se ensimmäinen taho, joka vastaa, mitä tahansa Ahvenanmaan aluevesillä tai näillä alueilla tapahtuukin: se on itse asiassa Länsi-Suomen merivartiosto. Heillä on siis hyvin laaja alue ja hyvin vähän kalustoa mutta paljon tehtäviä, ja ehkä sitten kun raja-aidat itään ja muualle on saatu kuntoon, tulee esiin se tehtävien monipuolisuus ja se henkilöstötarve ja se kalustotarve.

Se koordinaatio ei muuten lopu myöskään tähän, vaan heillä on myös hyvin kattavaa yhteistyötä Ruotsin kanssa, eli kun täällä salissakin usein puhutaan vaikka puolustusyhteistyöstä Ruotsin kanssa, mitä tulee vaikka laivastoon, niin merivartiostot itse asiassa tekevät hyvin laajaa yhteistyötä. On hyvin todennäköistä, että Länsi-Suomen merivartiosto vastaa vaikka Tukholman pyyntöön tiettyyn meripelastustehtävään, ja sama toisinpäin vaikkapa Perämerellä. Eli tämä on hyvin laajaa yhteistyötä. Erityisesti tämä Ahvenanmaan demilitarisoitu asema on sellainen, joka varmasti nousee sisäministeriön hallinnonalan lisäksi myös puolustusvaliokunnassa jatkossa entistä enemmän keskusteluun, kun itärajan akuutit raja-aidat ja muut toiminnot saadaan tehtyä.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Holopainen, Hanna.

Budjetin alikohta PTK 143/2022 vp

20.05 Hanna Holopainen vihr: Arvoisa puhemies! Täällä keskusteltiin aikaisemmin poliisien määrästä liittyen vakavampaan rikollisuuteen, mutta haluaisin nostaa vielä sen näkökulman, mitä esimerkiksi oikeusasiamies on nostanut, että kun poliisien määrä on liian pieni ja tutkinta-ajat ovat pitkiä, niin itse asiassa myös pienempien omaisuusrikosten, esimerkiksi pyörävarkauksien, tutkimatta jättäminen nakertaa kansalaisten oikeustajua ja on omalta osaltaan romuttamassa yhteiskuntarauhaa ja yhteistä luottamusta. Siksikin olisi tärkeätä korjata poliisien määrä sille tasolle, että tutkinta-ajat eivät venyisi, ettei aina puhuta pelkästään siitä, että meillä on tätä vakavaa rikollisuutta, väkivaltarikollisuutta, vaan myöskin omaisuusrikokset ansaitsevat tarvitsemansa huomion, koska pienempituloiselle ihmiselle se, että häneltä vaikka varastetaan polkupyörä, on hänen elämässään merkittävä teko ja myöskin vaikuttaa hänen arkeensa ratkaisevalla tavalla.

Sitten nostaisin esiin toisen asian, joka liittyy kiinteistöihin ja turvallisuusviranomaisten kiinteistöihin. Ollaan käsitelty puolustusvaliokunnassa paljonkin Senaatti-kiinteistöjen alle tullutta Puolustuskiinteistö-yhtiötä, ja siinä yhteydessä on todettu, että se on tuonut parannuksia siihen, kuinka Puolustusvoimien tarpeita pystytään kiinteistöhoidossa paremmin huomioimaan. Onkin varmaan syytä jatkossa tarkastella sisäisen turvallisuuden viranomaisten tarpeita, esimerkiksi nyt Rajavartiolaitoksen kiinteistötarpeita, tarvitsisivatko nekin tämmöisen samantyyppisen rakenteen. Mutta varmaan aika näyttää, kun tätä Puolustuskiinteistöjen taivalta seurataan, minkälaisia johtopäätöksiä sitten tehdään.

Sitten palaisin vielä hetkeksi tähän maahanmuuttokysymykseen, mistä muutamassa puheenvuorossa aikaisemmin puhuttiin. Meillä on nyt aika paljon tänne tullut Ukrainasta pakolaisia, joilla on tämmöinen vähän erityyppinen status, he ovat tilapäisen suojelun statuksella, joka poikkeaa muista prosesseista. Siihen sisältyy se, että heillä on heti tänne saavuttuaan mahdollisuus tehdä työtä ja he pystyvät osallistumaan tämän yhteiskunnan jäseniksi täysivaltaisemmin. On varmasti syytä seurata näitä tuloksia, mitä tästä tulee, ja miettiä sitten, pitäisikö muittenkin humanitäärisistä syistä maahan tulevien osalta pikemminkin mahdollistaa se, että he pystyisivät tekemään työtä ja kantamaan kortensa kekoon tämän yhteiskunnan rakentamiseksi, nythän meillä on järjestelmä, jossa tätä nimenomaan pyritään estämään. Kun hallintovaliokunnassa on käyty läpi sitä, kuinka pystyttäisiin maahanmuuttajien työllistymistä edistämään, niin itseäni hämmästytti esimerkiksi se, että nyt turvapaikanhakijoitten osalta ei esimerkiksi ole olemassa minkäänlaista tilastointia siitä, kuinka moni heistä käy töissä. Joissakin vastaanottokeskuksissa kuulemma pidetään paperilla jonkun tyyppistä tukkimiehen kirjanpitoa, mutta siellä ei ollut tästä mitään sellaisia tilastoja, mitä olisi voitu esimerkiksi valiokunnalle esitellä.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Kettunen.

20.08 Tuomas Kettunen kesk: Puhemies! Sisäministeriön hallinnonala: Sisäministeriön toimintamenoihinhan esitetään 0,4 miljoonaa euroa lisäystä, jolla nyt turvataan tulevien hyvinvointialueiden pelastustoimien ohjauksen lisäresurssitarpeet, ja lisäksi Pelastusopistolle esitetään 0,51 miljoonaa euroa pelastajakoulutettavien määrän lisäämisen valmisteluun. Nämä ovat oikeansuuntaisia toimenpiteitä.

Ja kun puhutaan pelastustoimesta, ja niin kuin edustaja Huru tietää, sopimuspalokunnilla on keskeinen merkitys pelastustoimen palvelujärjestelmän kokonaisuudessa, ja on erittäin tärkeää, että sopimuspalokuntatoiminta ja valtakunnallisesti kattava paloasemaverkos-

Budjetin alikohta PTK 143/2022 vp

to pysyvät elinvoimaisina ja pelastustoimi säilyy jatkossakin lähipalveluna, myös meillä siellä Kainuussa ja myös Lapissa pitkien välimatkojen maakunnissa.

Ja vielä, puhemies, on hyvin huomionarvoista nostaa esille myös se, että 5 miljoonaa euroa tulee lisäystä Ukrainan sodasta aiheutuvaan siviilipuolen materiaaliapuun ehdotettavasta lisäyksestä. Toivon, kun edustaja Kankaanniemi tuossa toi esille, että kun maahanmuutosta tällä hallinnonalalla teette 133 miljoonan euron leikkaukset, niin ainakaan tätä 5 miljoonaa ette ota siinä vaihtoehtobudjetissanne sitten leikkauksena.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Kinnunen, Jari.

20.10 Jari Kinnunen kok: Kiitos, arvoisa puhemies! Satuun tulemaan juuri sopivaan väliin, kun edustaja Huru puhui pelastajien eläkeistä. Tässä talossa on suuressa viisaudessa joskus poistettu poliisien erityinen eläkeikä, joka oli 58 vuotta miehistöllä ja 63 vuotta päällystöllä. Nyt allekirjoittaneen eläkeikä on 69 vuotta, ja meillä miehistössä on syntymäajan mukaan nouseva eläkeikä. Mitäpä te luulette, että mitenkä tuommoinen 65- tai 67-vuotias kaveri tuolla maijassa saa aikaiseksi? Meillä ei ole yhtään suojatyöpaikkoja. Tämä paukahtaa vielä käsiin, ja on jo nyt merkkejä siitä, että poliisit jäävät sairaseläkkeelle, koska he eivät pysty töitensä tekemään. Kun nyt on poliisipulaa muutenkin, niin tämä vielä tulee sitä hankaloittamaan huomattavasti. On selvää, että eläkeikää piti nostaa, mutta kaikki nämä päätökset eivät olleet ihan järkeviä, että kannattaisi pikkasen peruutella tässä kohtaa.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Huru.

20.11 Petri Huru ps: Kiitos, arvoisa herra puhemies! Haluan ensiksi kommentoida tätä edustaja Kinnusen äsken puheeksi nostamaa poliisien eläkeikää. Se on sama asia kuin palomiehilläkin: nykyinen eläkeikä on kerta kaikkiaan liian korkea. Ja tämä ongelma tulee todellakin räjähtämään käsiin siinä vaiheessa, kun meillä keski-ikä nousee työtä tekevien keskuudessa ja kun nyt esimerkiksi poliisien kohdalla on vaikeuksia saada jopa riittävästi opiskelijoita. Näkisin, että tämä olisi myös vetovoimatekijä niin poliisi- kuin pelastusalanlekin saada lisää väkeä hakeutumaan koulutukseen. Saisimme riittävästi laadukkaita koulutettavia tämän vetovoimatekijän kautta sen sijaan, että lähtisimme esimerkiksi helpottamaan pääsykriteereitä, mihin suuntaan on myös ehdotuksia kuulunut olevan.

Edustaja Kettunen nosti puheessaan esiin sopimuspalokunnat, ja olen täysin samaa mieltä. Sopimuspalokunnat ovat pelastustoimemme yksi selkäranka samoin kuin päätoiminen henkilöstö. Kumpikaan ei ole toisiaan poissulkeva vaan on toisiaan täydentävä järjestelmä. Emme pärjää Suomessa pelkästään jommallakummalla järjestelmällä, pelkästään sopimuspalokunnalla tai pelkästään päätoimisella.

Haluaisin vielä tähän, kun edustaja Kettunen myös mainitsi tästä, että pelastustoimi tulee säilyä alueellisena palveluna, että olen siitäkin täysin samaa mieltä. Pelastustoimi jos joku on sellainen lähipalvelu, joka ehdottomasti on syytä säilyttää. Tätä ehkäpä uhkaa kyllä pelastustoimen siirtyessä hyvinvointialueille jo tiedossa oleva rahoitusvaje, joka on yli 80 miljoonaa. Tämä olisi syytä ottaa vakavasti huomioon hyvinvointialueilla, että löydetään riittävä rahoitus pelastustoimen järjestämiseen.

Esimerkiksi Satakunnassa meillä on pelastustoimea valvova viranomainen antanut korjausmääräyksen vakavan puutteen korjaamiseksi palvelutasossa, ja tämä liittyy osaltaan

Budjetin alikohta PTK 143/2022 vp

toimintavalmiusaikaan. — Koska puheaika loppuu, niin otan vielä yhden puheenvuoron ja avaan tätä toimintavalmiusaikaa tarkemmin.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Junnila.

20.14 Vilhelm Junnila ps: Arvoisa puhemies! Sisäministeriöstä puhuttaessa tämä keskustelu hyvin usein todellakin siirtyy turvallisuuteen, pelastustoimeen, poliisiin ja niin edelleen, mutta näin valtiovarainvaliokunnan jäsenenä on muistettava, että myös kuntatalous kuuluu tähän. Siitä ei oikeastaan monikaan sen vuoksi puhu, kun vuonna 2023 kuntatalouden näkymät ovat äärimmäisen positiiviset. Jos puhutaan toiminnan ja investointien rahavirroista, se on reilusti yli miljardin positiivisella puolella. Kaikki tunnusluvut sekä tältä vuodelta että ensi vuodelta ovat hyvin myönteiset. Mutta tämän jälkeen tilanne tietenkin muuttuu, sillä jatkossa tämän hyvinvointialueuudistuksen jälkeen kuntien liikkumavara pienenee ja on entistä vaikeampaa tehdä tasapainottavia toimia.

Toinen merkittävä heikennys jatkossa ovat tulo- ja palvelusinvestoinnit, jotka tehdään tulo- ja palvelusinvestoinneilla, kun leijonanosan tämä uudistus siitä sitten kaappaa. Ja kun katsotaan talouden kehitystä tunnuslukujen suhteessa ja mennään tuonne toimintakauden loppupuolelle 2026, silloin tilanne on jo merkittävästi heikentynyt tähän nykymenoon nähden. Tämä tulisi kyllä huomioida vähintäänkin tulevana vuonna sitten, kun tehdään erilaisia varauksia ja investointeja. Kunnathan saavat nyt merkittävästi tukia, mutta myös tämä hyvinvointialueuudistuksen valtionosuuksien suhde jatkossa heikkenee.

Tämä näyttää mielestäni huomattavan myönteiseltä, mutta kun katsoo näiden tunnuslukujen taakse niitä tulevia vuosia, kyllä tämä tästä heikkenee, ja se olisi huomioitava nyt. Tässä on aika paljon ilmaa, kun valtiojohtoisesti sekä tulovirtoja siirretään että sitten tätä kokonaisuutta uudistetaan. Kyllä kuntatalous tulee olemaan erityisesti pienikokoisten kuntien osalta paljon heikompi, mutta myös keskimäärin ja myös suurempien osalta investointien suhde jatkossa heikkenee.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Kettunen.

20.17 Tuomas Kettunen kesk: Puhemies! Vielä edustaja Kankaanniemen suuntaan esittäisin kysymyksen: Kun olette tehneet esityksen, että sisäministeriön hallinnonalalta 133 miljoonaa euroa leikataan, ja kun nyt on lisätty yli kymmenen miljoonaa euroa tälle hallinnonalalle, jota kohdennettaisiin Venäjän hyökkäyksen seurauksena Suomeen saapuneiden tilapäistä suojelua hakeneiden ukrainalaisten vastaanottamiseen, niin kuuluuko tämä kymmenen miljoonaa nyt sinne teidän 133 miljoonan euron leikkauslistallenne?

No, tilapäistä suojelua hakevien suuri määrä vaikuttaa Maahanmuuttoviraston toimintaan myös vuonna 23, ja hakemukset pystytään kyllä kuitenkin ratkaisemaan nykyisin keskimäärin muutamassa päivässä. Valtiovarainvaliokuntakin on tähän ottanut kantaa ja ollut tyytyväinen siihen, että virasto on muutenkin edelleen kehittänyt toimintaansa ja lyhentänyt hakemusjonoja. No viimeaikaisten uutisten perusteella on kuitenkin selvää, että erityisesti työperäisen maahanmuuton osalta Migrin toiminnassa on paljon kehitettävää.

Puhemies! Edustaja Kankaanniemi tosiaan toi esille 133 miljoonan euron esityksen leikkavaksi tältä hallinnonalalta, joka kohdentuu maahanmuuttoon, mutta ei maahanmuutto, eli pakolaiset, turvapaikanhakijat, työntekijät, opiskelijat ja naimisiin menneet, katoa minnekään, eivätkä ulkomaalaiset haihdu savuna ilmaan, vaikka perussuomalaiset nollai-

Budjetin alikohta PTK 143/2022 vp

sivat maahanmuuttoon kohdennetut rahat. Jätetäänkö nyt ulkomaalaiset sitten haahuilemaan pitkin Suomea? Rajoja ei saada kiinni, koska EU:ssa on vapaa liikkuvuus. Vai laite-taanko valtion sijasta lasku sitten kunnille, koska jokuhan aina Maahanmuuttoviraston eli Migrin työntekijöiden palkat maksaa? Se on sitten eri juttu, kuka Suomesta saa lopulta oleskeluluvan.

Mielestäni nämä puheet ovat aika ristiriidassa, kun aikaisemmin edustaja Junnila puhui meidän Maahanmuuttoviraston puolesta — eliäkö kohtuusuuri työllistäjä meillä Kuhmos-sa, joka hoitaa ansiokkaasti maahanmuuttopalveluita — ja nyt te olette näköjään leikkaa-massa nämäkin rahat pois. Onko nyt niin, että perussuomalaisten toimesta lappu on tulossa luukulle ja pönkkä ovelle Maahanmuuttoviraston osalta Kuhmossa?

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Kankaanniemi.

20.20 Toimi Kankaanniemi ps: Arvoisa herra puhemies! Edustaja Kettunen on lahjakas rakentelemaan himmeleitä, mutta tilanne on se, että me emme ole leikkaamassa kaikkia näitä varoja, jolloin järjestelmä kyllä säilyy, mutta me haluamme selvän muutoksen, että Suomen maahanmuuttopolitiikka käännetään uudelle uralle, jolloin saadaan nämä säästöt toteutettua.

Mitä tulee ukrainalaisiin, he ovat todellakin tilapäisen suojelun direktiivin perusteella Suomeen saapuneet, ja me olemme toivottaneet heidät tervetulleiksi. Ukraina on mieles-tämme Suomen lähialuetta, keskellä Eurooppaa oleva. Raakalaismaisen hyökkäyssodan uhrit, naiset, lapset, vanhukset, vammaiset, sairaat, sieltä pakenevat pois, ja me haluamme kyllä heitä auttaa.

Jos verrataan joitakin muita, en nyt halua voimakkaasti sanoa, mutta muistan sen 2015 tapauksen, että kyllä he olivat nuoria miehiä lähes kaikki, täysin toisenlaista joukkoa kuin mitä ovat Ukrainasta tulleet. Tässä mielessä me olemme valmiit tähän kyllä puuttumaan. Ja todellakin ukrainalaiset, jotka varmasti suurimmaksi osaksi haluavat palata, eivät tänne ha-luakaan sillä lailla kotoutua, mitä hallitus on epäonnistuneesti yrittänyt näitä muualta tul-leita kotouttaa. Me haluamme kotiuttaa mieluummin eli suuntaa muuttaa, ja ukrainalaiset haluavat mennä takaisin. Tässä on iso ero.

Kun me haluamme näistä leikata, niin me haluamme kyllä kehittää sitä, että annetaan humanitääristä apua noille pakolaisleireille, joissa ihmiset todella kärsivät, ja voidaan näil-lä rahoilla auttaa valtavasti paljon enemmän hädässä olevia kuin ottamalla heidät tänne ko-timaahan.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Huru.

20.22 Petri Huru ps: Kiitos, arvoisa herra puhemies! Sisäministeriön hallinnonalalla on keskustelussa ollut muun muassa pelastustoimi, ja lupasin selvittää toimintavalmiusaikaa. Kysymyshän on siis siitä, että esimerkiksi Satakunnassa aluehallintoviranomainen on an-tanut määräyksen korjata vakava puute palvelutasossa. Tämä puute koskee siis toiminta-valmiusaikaa, joka tarkoittaa sitä, koska ensimmäinen yksikkö on kohteessa hälytyksen jälkeen, ja se on tällä hetkellä kuusi minuuttia. Jopa neljällä viidestä pelastuslaitoksesta on ongelmia tämän toimintavalmiusajan saavuttamisen kanssa, ja sisäministeri onkin käyn-nistänyt uudistuksen toimintavalmiusohjeen päivittämiseksi. Moni pelastuslaitos on myös

Budjetin alikohta PTK 143/2022 vp

johtajansa suulla kritisoinut tätä toimintavalmiusaikaa, että se on liian tiukka ja sitä tulisi pidentää.

Itse toivon, että tämä toimintavalmiusajan pidentäminen ei johdu siitä, että pelastustoimesta halutaan hakea säästöjä tai tehoja niin kuin monelta muultakin alalta. Ja edellisellä hallituskaudella oli esitys, että pelastustoimi olisi siirretty viidelle toiminta-alueelle ja säästöjä olisi haettu hallinnosta ja toimintoja tiivistämällä, millä olisi turvattu nykyinen paloasemaverkosto ja palvelutaso.

Tällä hallituskaudella ollaan nyt säilyttämässä useampi pelastuslaitos, joilla on jokaisella oma hallinto, ja tällä mallilla emme ole saamassa säästöjä hallinnosta. Herääkin epäily, halutaanko tätä toimintavalmiusaikaa pidentää sen vuoksi, että ei tarvitsisi aluehallintovirastojen mukaan lähteä rakentamaan esimerkiksi uusia paloasemia tai palkata lisää henkilöstöä, jotta tämä toimintavalmiusaika saadaan täytettyä. Toivottavasti tästä ei ole kyse, ja toivottavasti tämä otetaan myös ministeriössä huomioon. — Kiitos.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Junnila.

20.24 Vilhelm Junnila ps: Arvoisa puhemies! Edustaja Kettusella olivat hieman jääneet läksyt tekemättä, nimittäin perussuomalaisten valtiovarainvaliokunnan mietintöön tekemässä vastalauseessa, joka siis on myös tämän budjetin vastalause, sivulla 147 mainitaan seuraavaa — siinä on myös muuta perustelua, mutta lainaan vain olennaisimmat: ”Siksi perussuomalaiset ei halua leikata ukrainalaisten vastaanottamisesta aiheutuvista kustannuksista.” Edustaja Kettunen on osaava mies, ja hän kysyy silloin, kun ei tiedä, ja siksi myös nyt vastaan.

Mutta jos palataan tähän Kuhmo-asiaan vielä kerran: Selväähän se on, että jos edustaja Kankaanniemen ehdotuksen mukaisesti leikataan maahanmuuttokuluista, niin sehän tarkoittaa esimerkiksi, että maahan tulee vähemmän turvapaikanhakijoita, ja totta kai se vaikuttaa silloin myös lupaviranomaisiin, se vaikuttaa vastaanottokeskusten henkilöstöön vähentävästi. Ei kai edustaja Kettunenkaan välttämättä halua, että henkilöt ovat siellä tyhjän panttina, vaan kyllä valtionhallinto toimii tehokkaasti silloin, kun maahanmuuttoa on ensin kiristetty. Mutta olemme varmasti valmiita — uskoisin, että myös edustajat Huru ja Kankaanniemi ovat siihen valmiita — että jos keskusta haluaa tehdä aluepoliittisia liikkeitä ja vahvistaa Kuhmon vastaanottokeskusta, niin kyllä tästä Turvallinen Turku -mallista varmaan voitaisiin antaa vastaanottokeskus tai toinen sinne Kuhmon perukoille. [Petri Huru: Edustaja Kettusen esityksiä odotelleessa!] Me olemme valmiita tekemään tämän kädenojennuksen, vaikka se vaikuttaisi työllisyyteen Turun seudulla. Turvallisuus on meille tärkeintä.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Holopainen, Hanna.

20.26 Hanna Holopainen vihr: Arvoisa puhemies! Muutama sana tilastoista. Toteaisin vain sen, että nyt tällä hetkellä meille tulee varsin vähän niitä turvapaikanhakijoita. Siis ukrainalaisia tilapäistä suojelua saaneita tulee paljon, ja puhutaan siis laajamittaisen maahantulon määrästä, kymmenistä tuhansista, mutta sitten varsinaisia turvapaikanhakijoita tulee varsin vähän — ihan sillä, että kuulijat pysyvät tässä kärryillä. Ja toisaalta siellä ei ole ihan hirveästi niitä supistettavia menojaakaan siltä osin, jotta ei tule väärää kuvaa, että siellä olisi paljon resursseja.

Budjetin alikohta PTK 143/2022 vp

Yleiskeskustelu päättyi.

Pääluokan käsittely keskeytettiin.